

శ్రీ

శ్రీమతేరామానుజాయనమః

శ్రీమద్రామానుజసిద్ధాంతసిద్ధాంతమలగ్న
 సకలపూర్వాచార్యులచే
 రచించబడిన సకలరహస్యగ్రంథము లిందుకూడియున్న
 ఈరహస్యరత్నాకరమందు
 పరమకారుణికులైన పిళ్లలోకాచార్యులవారు కృపచేసిన
 ముముక్షువుడియనునీగ్రంథము

సకలదేశస్థులకు నుపయోగించు నటుల సంస్కృతాంధ్రద్రావిడ భాషల
 మూటితోనున్న లేఖనప్రమాదాది దోషములు లేనటుల
 విద్వాంసులచే పరిష్కరింపబడి

శ్రీకృష్ణాగోదావరీమధ్యదేశమున
 శ్రీమదనంతగిరిసన్నిధివాయువ్యదిశ
 సప్తత్రోళ్ళపహణ దూరంబునందుండు

కోటమరుపల్లి

శ్రీరామానుజమద్రాక్షరశాలయందు ముద్రించి
 ప్రచురింపబడియె.

విశ్వావసు సం || ఆమాడ బ || ౧౧ శుక్రవారము రోహిణి నక్షత్రమ్.

—(*)—

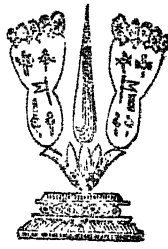
సకల || ౧౩౧౪.

25

26

27

28

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

—(*)—

ప్రకటన.

వి-3 :

ఈలోకమున రసజ్ఞులగు జనులకు స్వజననీ పితృగుర్వాదులవలె స్వస్థానవేషభాలయంద భిమాన మావశ్యకము, గనుక స్తో || స్వస్థానవేషభాషాభి మతాస్సంతోషప్రబుద్ధియః | లోకే బహుమన్యంతేచైత్యత కావ్యానిచాన్యవసహాయ || అని పూర్వ్యులచే చెప్పబడియున్నది, అనగా స్వదేశ వేష భాషల యందు రసజ్ఞులభిమానము గలవారలై తమతమభాషలలో భాషాయాప్రగం ధ రచన తదభ్యాసములనుచేయుచు చేయించుచున్నారము, అయితే శాస్త్రవిహిత సంస్కృ త త్యాగదోషముకలుగదాయనిన కలుగదు, అట్లైన తమతమ భాషలయందండరిని స్వయము గనే ప్రవేశము, రుచియును సులభమగుటచే నైశ్చేత్యధిరోహణ, న్యాయమున క్రమముగ మం దులకును స్వభాషా సగ్రంధాభ్యాసము వలన జ్ఞానముగలిగి సంస్కృతమందు రుచియునుగలిగి దీ నికంటె మనము సంస్కృత సద్భిధాభ్యాసము చేసితిమేని వేదాంతతాత్పర్యము చక్కగా తెలి యగలదని దానియందాశ నుదయింపచేసుటచే పిల్లవానికి చనుబాలువలె మందబుద్ధులకును రక్షక మైన యర్పావతారమువలెను ఈ భాషా సద్భిధాసము లత్యంతరక్షకములై సద్భక్త్యనునందు రుచి నుదయింపజేసి సంస్కృత విశ్వాస జనకము లగుచున్నవి, గనుకనే పరాంకుశ, పరకాలాది, ఆ ద్వాదులచేనున్న తదనుసారమైన మణివాళి మహామునులవరకు నుండు పూర్వాచార్యులచేతను న్ను-సంస్కృతభాష నన్నిభాషలకంటె నెక్కువభనియును, సంస్కృతము విడిచి యితరభాష ల నభ్యసించుటచే ప్రత్యవాయమనియు ననెడిజ్ఞానము గలిగియుండియు ననేక ద్రావిడభాషా ప్రబంధములను రచించి శిష్యపరంపరకును నభ్యాసము చేయించిరిగదా, మరియు మణివాళి మహామునులవారు సంస్కృత సన్యాసమునేచేసిరని నదిప్రసిద్ధమేగదా, వాట్లొనర్చుటకు కార ణము నేమనిన మనమందరము సంస్కృతముతో గ్రంథములను రచించితిమేని మందులగు శ్రీ కూద్రాదులను నభ్యసించ నశక్యమగుటచే వానియందరుచియేగాక, మనకు గహనములని తలంచి యాగ్రంధములను స్పృశించుట కూడాదుర్లభమనియును శేవల సంస్కృత రసజ్ఞులగు పండితు లమూత్రముకే యుపయోగించుననియును, అట్టివానికి మనకంటెపూర్వ్యులచే రచించిన సం స్కృత గ్రంథములే చాలుననిదలంచిగదా, ద్రావిడభాషతోననేక వేదాంతగ్రంథములను రచి యించినది ఇదియేకారణము, అట్లురచించుటచే ననేకసంస్కృత జ్ఞానరహితులగు మందబు ధ్ధులకును సులభముగా వేదాంతతాత్పర్యము చక్కగాతమకుకలిగి యొరులకు నుపదేశించుడియే గాక సంస్కృతగ్రంథములగు శృతిస్మృతిహాస పురాణములయందత్యంతసతిపత్తిగలిగియుం డుట మనకు ప్రత్యక్షమేగదా ఇదిగాక హిందూస్తావ మొదలగు మహాభక్తులు స్వభాషలచే న నేకవేదాంత గ్రంథములను రచించుటచే తత్తద్దేశస్థులగు వారందరును నాగ్రంథముల నభ్య

సించి అత్యంతభక్తిగలవారును శాస్త్ర విశ్వాసము గలవారును అగుచునున్నారు, తెనుగుభాష యందును, హాళి, వాల్మీక్యాది, ఋషులచేతను, అధర్వణాచార్యు, నన్నయభట్టాది మహాకవుల చేతను, స్వభాషయైన తెనుగుభాషచే మందమతులగు స్త్రీబాల, శూద్రాదులకును సులభముగా జ్ఞానముదయించుటకొరకు ననేక తెనుగు గ్రంథములను, తెనుగు వ్యాకరణములను, తెనుగుచే భారతాది గ్రంథములను రచించుచుండినవిగదా అందుచేననేక మందమతులగువారును తెనుగు దేశమునందు భాగవత, భారత, రామాయణాది ఆంధ్రగ్రంథములచే తత్వగ్రంథసార తాత్పర్యమును సులభముగా తెలుసుకొనుచున్నదితి సకలజనులకునువిదితమే, మరియు చాణిక్యాది నీతిశాస్త్రతత్వజ్ఞులచేతను స్వస్వభాషలయందు గ్రంథములను రచించుచు మహాపకారమనియును, నవిభగవల్లాభ హేతువలగుటచే సంస్కృత త్యాగదోషములేక, శుభ ఫలప్రదములనియును బయలుపడరచిరి, గనుక నే యీవిషయమై వంశీశ్రీగారు భగవద్విషయము అనగా “ ఈడు ,, ప్రవేశమునందు మొలుమొదట సకలశిష్టజన పరిగృహీతమైన యీ భాషా గ్రంథాభ్యాసము శృతి స్మృతీతిహాసపురాణాదులయందెట్లు నిషేదించబడిన, అట్లునిషేదించబడిన దానినిశిష్టులెట్లుంగీకరించిరి, అని మొదలైన ననేకశంకలను శంకించుకొని భగవత్ప్రతిపాద్యమేహేతువుని మొదలైన ననేకపరిహారముల నుపసగించి, భగవద్విషయమైన భాషయేదైనను ఉపాదేయతమమని, నిరూపించిరి నదియంతయు నిచటగ్రంథవిస్తరభయముచే వాయలేదు, అచటనిసంశయము గలవారుచూచుకొనవచ్చును, గనుక నిప్పుడు పూర్వాచార్యులచే ద్రవిడభాషగా రచియింపబడిన ద్రవిడరహస్యములన్నియును, గురూపదేశయోగ్యములగునటులనున్న వేలవముగా నందరుచూచుకొనుటకు నుపయుక్తముకాకుండునటులనున్న వారేరితి గా రచియించిరో నదేరితి తెనుగు భాషయందు ప్రతిబింబించబడుచున్నవి, ఇందువలన మన తెనుగు దేశస్థులు ఆ తెనుగు భాషారహస్య గ్రంథములను గురూపదేశద్వారా అభ్యసించినయడలశీఘ్రములో వేదాంతజ్ఞానము కలుగుచున్న ద్రవిడభాషతోనున్న గ్రంథములనే నభ్యసించవేసెదమని తలంచినయడల వేలలోబుద్ధిమంతులైన యవలికో వకరికేగాని, నందరికీని దేశభాషవలె సరళముగ నభ్యసించ బడదుగదా, స్వభాషచేత నైనయడల సులభముగా గ్రహించబడును, గనుక నీభాషా ప్రతిబింబకరణ దుర్లభమును భాగవతులగు వారు గుణమందే దృష్టిగలవారై తుమించవలయునని ప్రార్థన, ఇదిమనదేశమునకు మహాపకారము, అయితే ద్రవిడప్రబంధములను ద్రవిడవేదముగా దలవవలయునని యుండుటచే, అభాషచేతనే యభ్యసించుట ఫలజనకమని తలవకూడదు, వేదమనెడిపేరు కేవల అట్లవారులు సాించిన పాశురరూప నాలాయిరప్రబంధమునకే కలిగియున్నది, గాని పూర్వాచార్యులచే వాక్యరూపమైన ద్రావిడ రహస్యగ్రంథములకువేదసంజ్ఞ, నెక్కడయును జెప్పబడలేదు అట్లు శిష్టాచారమునలేదు, ఇదిగాక ఉత్తరదేశస్థులకు ద్రవిడప్రబంధము లుపయోగించవనే తలంపుచేతనే గోవర్ధనము రంగాచార్యులవారు ఆద్రవిడ రహస్యములను సంస్కృతముగా ప్రతిబింబించి, వానినుపదేశించి, ననేకులను కృతార్థులనుగా చేరిగదా, ఇప్పుడాగ్రంథములచేతనేకదా వారందరును ఉజ్జీవించుచున్నది, గనుక తెనుగు గ్రంథముకదాయని వేలవముగా దలవక ఏభాషయైనను భగవద్విషయమైనవి శ్రేష్టమనితలంచి తనభాషయందు దభిమానమునుంచి వీటినిప్రచురము చేయగలరు, ఇట్లు చేసినయడల మనదేశమునందుండు అనేకమందజనులకును వేదాంతతాత్పర్యము సులభముగా తెలిసి మతమందత్యంత తాభిమానముకలిగి ఉడయవరుల శిష్టాంతమును దక్షిణదేశమందుండు సకలజనులవలె ప్రచుర పరచగలరు. * * * * *

శ్లో॥ మాణిక్తింబినైవాన్యకు బ్రాహ్మణేననరోత్తమ । భాషా

గానంనగాతవ్యం తస్మాత్పాపంత్యయాకృతం ॥

అని మచ్చు పురాణ వచనము.

శ్రీ
—(*)—

ముముక్షుప్పడి - రహస్య రత్నాకరము.

(తిరుమంత్ర ప్రకరణమ్.)

పుట.	పజ్జి.	అశుద్ధం.	శుద్ధం.
౨	౧౫	దుఃఖమున్ను	అలాభస్థేయమున్ను
౫	౧౦	భక్తి	భక్తి
౬	౧౨	రూసు	రూపాను
౭	౭	యావి	యాలి
౯	౧	ఇవిట్టి	విట్టు
"	౧౦	ఆగి	ఆక
౧౦	౧	ప్రభై యుం	ప్రభై యైయుం
"	"	మణితైయ్యుం	మణితైయుం
౧౧	౯	దశ్యమాన	దృశ్యమానత్వాత్
"	౧౩	దానవతు	దానవత్
౧౨	౧౨	వసునః	వస్తునః
"	౨౫	ఇతరమును	ఇతర దేవతలను
౧౩	౫	దైత్తిహత్	దేహత్తిత్
"	౧౫	జాతేత	జాతేతి
౧౪	౧౩	ఉక్తో	ఉక్తే
"	"	రక్ష్య	రక్ష్యా
"	౧౫	తృణో	వృణో
"	౧౭	ప్యపి	తృపి
౧౭	౧౧	దాస్య	దాన
౨౦	౯	రత్నాత్	రవిత్నాత్
"	౧౨	తాని	తే
"	౧౭	సత్తాం	సత్తాం
"	౨౩	సర్వసంబంధప్రాప్తి	సర్వవిధబంధు
—(ద్వయ ప్రకరణమ్.)—			
౪	౧౪	త్యజ్ఞానం	త్యజ్ఞానం

సంగతుల	సంగముల
శరణ్య	శరణ్యః
అకించన్య	అకించన్య
అవశ్యా	అవశ్యా
అకించన్య	అకించన్య
న్తిరువడి	న్తిరువడి
తంత్రో	తంత్రే
చరమ	చరమా
ర్ని	ర్నియును
న్మాక్షం	న్మాక్షమ
పలకాల్	పలకాలుమ్
త్తోక్తంవిశద	త్తోక్తంప్రాప్యంవిశద
చూపు	తాత్పర్యం

—(చరమశ్లోకప్రకరణమ్.)—

కుర్వీత్య	కుర్వీత్య
తోవ	త్తోవ
తమైపయుక్తగుణ	తవగుణ
లను	లును
త్వమెవచా	తమెవచా
సచ	అధవాసచ
అధకము	అధకమును
వమును	వము
క్రిందపున్న	వీక్షక్రిందపున్న
త్వం	త్వం

శుద్ధా శుద్ధ ప్రతిక సమాప్తము.

శ్రీ మ తే రా మా ను జా యనమః

ము ము త్సు ప్ప డి - ర హ స్య త్ర యమ్.

త ని యన్ గ శ్.

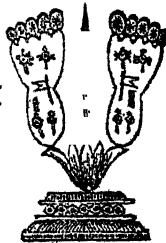

శ్రీ శ్రే తే శదః సూచాత్రంధీభక్త్యా గుణాణామయతీంద్రప్రపణంవందేరమ్యజా
మాతరంమునిమ్॥౧॥ రమ్యజామాతృయోగీంద్రపాదరేఖామయంసదాతదా
యత్తాత్మసత్తాదింరామానుజమునింభజే॥౨॥ లక్ష్మీనాథసమారంభ్యాంనా
థయామునమధ్యమామ్అస్మదాచార్యపర్యంతాంవందేగురుపరమ్పరామ్॥౩॥
యోగిత్యమచ్యుతపదామ్బుజయుగ్గురుక్మవ్యామోహతస్తదితరాణితృణాయమే
నేఅస్మద్గురోర్భగవతోస్యదయైకసింధో రామానుజస్యవరణౌ శరణంప్రప
ద్యే॥౪॥మాతాపితాయవతయస్తనయావిభూతిస్సర్వంయదేవనియమేనమదన్వ
యామామ్ఆద్యస్యనఃకులపతేర్వకుళాభిరామంశ్రీమత్తదంఘ్రియుగళంప్రణమా
మమూర్ధ్నా॥౫॥ భూతంసరశ్చమహదాహ్వయభట్టనాథశ్రీభక్తిసారకులశే
ఖరయోగివాహన్భక్తాంఘ్రిరేణుపరకాలయతీంద్రమిత్రాన్ శ్రీమత్పరాంకుశ
మునింప్రణతోస్త్రివిత్సం॥౬॥లోకాచార్యాయగురువేక్యష్టపాదస్యసూనవేసంసా
రభోగిసంబష్టజీవజీవాతవేనమః॥౭॥ లోకగురుంగురుభిస్సహపూర్వైకూరకు
శోత్తమదాసముదారమ్క్రినగపత్యభిరామవరేశౌధీప్రశయంపరయోగినమీ
దే॥౮॥

కోడిటల కాశరియన్ కూరకులోత్తమ తాదర్,
 తీడిచిరుమలై యాళ్ళి వార్ శెఱ్ఱున్దురవైమణవాళి,
 ఓదతియవుకళ్ళి ఓరు నాపుడైయపి రాన్ తాదరుడన్,
 పోదమణవాళిముని పొన్నడిగళ్ పోత్తువనే॥
 వాళ్ళియులగాశరియన్ వాళ్ళియవన్ మన్నుకులమ్,
 వాళ్ళిముడుమ్మైయెన్నుమ్ మానగరమ్ నాళ్ళి,
 మగళ్ళూళ్ళిన్దవే రిన్ బమ్మల్ గుమిగునల్లార్,
 ఇనళ్ళూళ్ళిన్దిరుకుమిరుప్ప॥
 ఓరు ముడుంబై యులకాశరియనరు శ్,
 ఏదుమరవాదవెంబెరుమాన్ సేతి,
 వట్టువాచ్చిటునల్లూర్ మామత్తయోన్ పాతం,
 తొట్టువార్ కు వారాతుయర్ ॥

పిళ్ళైలో కాచార్యర్ తిరువడిగ శేషరణమ్.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

రహస్యరత్నాకరం

ముముక్షుపుడి మూలమ్

- ౧॥ ముముక్షువుకరయవేల్డుమ్ రహస్యం మూఱ్ఱమ్.
- ౨॥ అదిల్ ప్రథమరహస్యం తిరుమంత్రమ్. (మనన్దికర వేల్డుమ్.
- ౩॥ తిరుమంత్రత్తి నడైయ శిశిర్ మైక్కా ప్పొర వ్వుడి, క్రీవ లోడే శేణ్డయ
- ౪॥ వన్త్రిల్లిలుమ్, వన్త్రిత్తుక్కాళ్ళిదాన వన్దుఱిలుం, మంత్రప్రదనానవా
చార్యక పక్కలిలుమ్ ప్రేమమ్, కనకా వుణ్డానాత్, కార్యకరమవదు.

- ౧॥ ముముక్షుజ్ఞాన వ్యాసరహస్యానిత్రణి.
- ౨॥ తత్రప్రథమరహస్యం శ్రీమంత్రమ్.
- ౩॥ శ్రీమంత్రస్య యావద్వైభవపర్యాప్తి క్రీష్ణాద్భత్యానుసంధానం కార్యం
- ౪॥ మంత్రేమంత్రాంతర్గతవస్తునిమంత్రప్రదాచార్యేచ ప్రేమాధిక్యమస్తి చే
త్ కార్యకరోభవతి.

- ౧॥ ముముక్షువున కరుంగవలసిన రహస్యములు మూడు.
- ౨॥ అందు ప్రథమరహస్యము తిరుమంత్రము. (ధించవలయును.
- ౩॥ తిరుమంత్రము యొక్క శిశంపదకు చాలునట్లు ప్రేమతో కాపాడి అనుసం
- ౪॥ మంత్రమునకు దునుమంత్రమునకంతర్గతమైనవస్తువయిందునుమంత్రప్ర
దులైన ఆచార్యుల పట్ల ప్రేమమును నముగానుండేనేని కార్యకరమగును.

శిశిరం సంపత్తు అనగా గౌరవము తగునటుల

౫ సంసారికళ-తంగలైయుమ్, ఈశ్వర నైయుంచుటందు, ఈశ్వరకైంకర్యతై
యుచిటందు, ఇట్లందోమెన్నిటవిటలుపుచిన్నికే- సంసారమాణిటపెరు
జ్జడలిలే విట్టుదు నోపు పడ, సర్వేశ్వరక తక కృపయాలే ఇవ రికళ
తన్నైయటందుకరైమరం శేడంబడి తానేశిష్యనుమాయ్ ఆచార్యను
మాయ్చిన్ను, తిరుమంత్రతై వెలియిట్టురుళిసాక.

౬ శిష్యునాయ్చిన్నడు-శిష్యునికు ౮-విరుప్పునాట్టారటియా మైయాలే, అత్తై
యటివికైకాకాక.

౫ సంసారిణ-ఆత్మన, ఈశ్వరచ, విష్ణుత్వ, ఈశ్వరకైంకర్యప్రచ్యుతాః ప్రచ్యు
తా ఇతి క్లేశేనాపిచి, సంసారరూపమహ-సముద్రేపతిత్వా, దుఃఖితా
వ్యంశి, ఇతి సర్వేశ్వరః స్వకృపయా, ఏతే స్వక్షానేనతీరంధాప్రాప్తు
యుస్తధా, స్వయమేవ శిష్య ఆచార్యశ్చ సన్ శ్రీమంత్రం, ప్రకాశ
యామాన.

౬ శిష్యతయాస్థితిః-శిష్యస్థితేర్హాకిరక్షాతత్వాత్ తాం జ్ఞాపయితుం.

౫ సంసారులు-తమనున్న, ఈశ్వరునిన్ని, మరచి, ఈశ్వరకైంకర్యమునున్ను,
పోగొట్టుకొని, పోగొట్టుకొంటిమనెడి దుఃఖమున్నులేక, సంసారమనె
డి మాహాసముద్రమునంబడి బాధపడుచుండగా, సర్వేశ్వరుడు తనకృప
చేతను వీరలుదన నెరింగిగట్టుపడ చేరునటుల, తానేశిష్యుడును ఆచా
ర్యులును అయిలచి, తిరుమంత్రమును బయలుపరచెను.

౬ శిష్యుడైనిలచినది శిష్యుడుండునికినిలో శుభముగ నందుచే దాని నెరింగించుకొ
రకు.

కరయై మర-శేరుంబడి (అధవా) కరై మానమరంకరై మరం

శ్రీ పడ గట్టును చేరునటుల (లేక) గట్టురూపమయిన పడ గట్టుపడ మని అ
థమయి, విష్ణుపోత మనినటుల, ఈగట్టును ఆ గట్టును వ్యాపించిన పడ
య పట అనగా వారధివలెననుట.

- 2 సకలశాస్త్రజ్ఞశాత్ పిరకుం జ్ఞానం స్వయమార్జితంబోలె, తిరుమ
త్రత్పాటకుంజ్ఞానం ప్రైత్యకథనంబోలె.
- ౮ భగవన్మంత్రజ్ఞ తాననేకజ్ఞ.
- ౯ అవైతాన్ వ్యాపకజ్ఞశ్రేష్ఠ మవ్యాపకజ్ఞశ్రేష్ఠ మిరండువర్గమ్.
- ౧౦ అవ్యాపకజ్ఞశ్రీ వ్యాపకజ్ఞశ్రీ మూఱ్ఱమ్ శ్రేష్ఠజ్ఞ.
- ౧౧ ఇవైయూన్నిలుం వైత్తుకొండు పెరియతిరుమంత్రంప్రధానం.
- ౧౨ మత్తైయవై యిరండుకుమశిష్ట పరిగ్రహముమపూర్తియు ముండు.
- ౧౩ ఇత్తై నేదంగళుమ్, బుషికళుమ్, ఆఘ్నీవార్కళుమ్, ఆచార్యర్కళుమ్, చిరుంబినాగ్కళుమ్.

- 2 సకలశాస్త్రజ్ఞుత్పన్నమానం జ్ఞానం స్వయమార్జితధనవత్, శ్రీమంత్రే
ణోత్పద్యమానంజ్ఞానం ప్రైత్యకథనవత్.
- ౮ భగవన్మంత్రా అనేక.
- ౯ తేవ్యాపకా అవ్యాపకా శ్రేతిద్వివిధాః.
- ౧౦ అవ్యాపకా పేక్షయా వ్యాపకా స్త్రయశ్రేష్ఠాః.
- ౧౧ తేషాం త్రయాదాం మధ్యేమహాంబ్రీమంత్రః ప్రధానఘాతః.
- ౧౨ అన్యయూరశిష్టపరిగ్రహహేమాఽపూర్తిశ్చస్తి.
- ౧౩ ఇయం వేదాబుషయః సూరయశ్చాచార్యశ్చప్రత్యక్షాదయన్.

- 2 సకలశాస్త్రములచేతనుదయించెడి జ్ఞానము స్వయమార్జితమువలె,
తిరుమంత్రము చేత నుదయించెడిజ్ఞానము ప్రైత్యకథనమువలె.
- ౮ భగవన్మంత్రములైతెననేకములు. (లు.
- ౯ అవియైతేవ్యాపకములనియును అవ్యాపకములనియును రెండువర్గము
- ౧౦ అవ్యాపకములకంటె వ్యాపకములుమూడును శ్రేష్ఠములు.
- ౧౧ ఈమూటిలో పలనున్న పెరియతిరుమంత్రము ప్రధానము.
- ౧౨ తక్కిన ఆరెంటికిని అశిష్టపరిగ్రహమును అపూర్తియునుండును. (రి.
- ౧౩ దీనిని వేదములును, దుషులును, ఆఘ్నీవార్లును, ఆచార్యులును, ఆదరించి

- ౧౪ వాచ్యప్రభావమౌలస్తు, వాచకప్రభావమ్.
 ౧౫ అవకదూరస్థనానామిశుకీర్తినిస్తుతవుమ్.
 ౧౬ ద్రౌపదికాంతిలేపుడవైశురన్దతుతిరు నామమితే.
 ౧౭ శొల్లమ్త్రమమెట్టియచ్చిచ్చాటుమ్తత్త్వస్వరూపంకెడదసిల్లాతు.
 ౧౮ ఇతుతాత్కేళికులందరుమ్,, ఎనిరపడియే యెల్లావపేక్షితల్లైయుమ్
 కొడుకుమ్.
 ౧౯ విశ్వరూపకైవల్యభగవల్లాభంగళై యాశ్చేప్పట్టవరకళుక్కవత్తైక్కొమ్
 కుమ్.

- ౧౪ వాచ్యప్రభావవన్నభవత వాచకప్రభావః.
 ౧౫ తస్మిన్దూరస్థేనత్యయంసమిపస్థఉపకరోతి.
 ౧౬ ద్రౌపద్యాఅపదినామసీవస్త్రవర్ధకం.
 ౧౭ యథాశుసంధానవిధానమననుసంధానేసిస్వస్వరూపాన్నవ్యవతే.
 ౧౮ అయంచకు లుదదాతి,, ఇత్యాద్యక్త ప్రకారేణసర్వాపేక్షితః
 దోభవతి.

౧౯ విశ్వరూపకైవల్యభగవల్లాభకామేభ్యస్తాకదదాతి.

౨౦ వాచ్యప్రభావమువంటిదికాదు వాచకప్రభావము.

- ౧౫ అతడుదూరస్థుడైననుఇదిసమీపించియుండియుపకరించును. (దా.
 ౧౬ ద్రౌపతికీఅపదయందువస్త్రములఁగూరించియిచ్చినది తమనామమే-
 ౧౭ అనుసంధించెడిక్రమములేకయనుసంధించినను తనస్వరూపముచెడు
 టులనిలవదు. (దృష్టు

౧౮ ఇదియేతేళికులందరుమ్,, అనిచెప్పినప్రకారముసర్వాపేక్షితముల

౧౯ విశ్వరూపకైవల్యభగవల్లాభములవానించువారలకువానినియిచ్చును.

† శురకై=ఉరుకై=అనగా ఉడుట, వృద్ధిగొడుట.

‡ కులమునిచ్చును. తి.మొ.౧.౧౯.

- ౨౦ కర్మజ్ఞానభక్తి కళిలేయిల్లిందవర్ కళుకు విరోధియైపోయి యవత్తైత్ర
వైకటాద్వికొడుకుమ్.
- ౨౧ ప్రపత్తియిలేయిల్లిందవర్ కళుకు స్వరూపజ్ఞాన తైప్పిటప్పిత్తు కాల
క్షేపత్తుకుమ్, భోగతుకు గం, హేతువాయిరుకుం.
- ౨౨ “మత్తెల్లామ్మేళిలుమ్” గా॥ ఎన్నిటపడియే యటియ నేణ్డు పర్త హిల్లాగుతు
కు శ్చేయుణ్డు.
- ౨౩ అతావతజ్జరమ్.
- ౨౪ పూర్వాచార్యకళే ఇతిలర్థమతివతలుమున్నుతంగరైప్పిటన్దార్ కళా
కనినైత్తిరార్ కళే.

- ౨౦ కర్మజ్ఞానభక్తి మనివిష్టా నామ్ విరోధినం వర్త్యతాస్స చూపయతి.
- ౨౧ ప్రపత్తౌ ప్రవిష్టా నామ్, స్వరూపజ్ఞానము త్పాద్యకాలక్షేపస్య భోగస్య
చ హేతుర్భవతి. (రంతే.
- ౨౨ “అన్యత్సర్వం వదతీ” గా॥ త్యక్త ప్రకారేణ జ్ఞాతవ్యాః సర్వే పృథ్వా అస్మిక్
- ౨౩ తేచపంచవిధాః. తే.
- ౨౪ పూర్వాచార్యావతదర్థజ్ఞానాత్పూర్వమాత్మనడత్త్వవ్వాన్నానుసందధ
- ౨౦ కర్మజ్ఞానభక్తులలో దిగిన వారలకు విరోధిని పోగొట్టి వానిని నీతలకట్టియి
చ్చును. (మునకు భోగమునకు ను హేతువైయుండును.
- ౨౧ ప్రపత్తియుండు దిగిన వారలకు స్వరూపజ్ఞానము దయింపజేసి కాలక్షేప
౨౨ “మత్తెల్లామ్మేళిలుమ్” గా॥ అని చెప్పిన ప్రకార మెటుగు వలసిన అర్థముల
న్నియునిండులో నుండును.
- ౨౩ అవియుగునవివదర్థములు.
- ౨౪ పూర్వాచార్యులందర్థము నెరుగక మునుపు దమనుదయించిన వారిని గా
దలచియుండక పోవుచుండిరి.

- ౨౫ ఇతి లభకాక్షానమ్మిటన్దపిన్సు. “పిటన్దపిన్సుటన్దిలేక్” గా ఎన్దిటపడియే ఇ
త్రైయ్యుభ్యయవేటాన్నాల్ కాలక్షేపప్పణ్ణి యటియార్కళ్.
- ౨౬ వాచకత్తిల్. కార్టట్టిల్ వాచ్చ్యత్తిలే యూన్ను కైకగడి ఈశ్వనే యు
పాయోపేయమెన్నుని నైత్తిరుకై-
- ౨౭ ఇతుతన్నెట్చిల్లుకిటవథక్మ్, స్వరూపముమ్, స్వరూపానరూపమాన
ప్రాప్యముమ్. స్వరూపముమ్, ఉపాయముమ్, ఫలమెన్నువుమామ్. (మ
- ౨౮ ఫలవిరుక్తుచ్చుడిప్రమేయశేఖరత్తిలుమ్ అచ్చి రాదిగతియిలుమ్ హొన్ను
- ౨౯ ఇతుతాక్ ఎట్టుత్తిరువత్తుర మాయేమూన్ను పదమాయ్ యిరుక్కుమ్
- ౩౦ ఏతిదరబానోత్పత్త్యనన్దరం “ఉత్పత్తేపశ్చన్నపిన్సురామ్” గా త్యక్తప్ర
కారేణాననవివాస్యేనకాలంనక్షిపన్తి.
- ౩౧ వాచకాద్వాచ్చ్యేత్రధాయా హేతురీశ్వరపివో పాయోపేయావిత్తిన్దితి.
- ౩౨ ఏతత్ప్రతిపాద్యోఽర్థః స్వరూపమ్, స్వరూపానరూపమ్ ప్రాప్యంచ. స
రూపముపాయః, ఫలంచేతివా.
- ౩౩ ఫలప్రకారః ప్రమేయశేఖరే, అచ్చిరాదిగత్యాంచోక్తః.
- ౩౪ అయంచాప్టాత్తురప్రీపదః.

- ౩౫ ఇంద్రజ్ఞానముదయించినవెనుక “పిటన్దపిన్సుటన్దిలేక్” గా అని చెప్పినప్ర
కారము, దీనినివిడిచివేటొకదానిచే కాలక్షేపము చేసిఎరుగకబాయు
- ౩౬ వాచకమునకంటెవాక్యమునందుపూనిక చేసుటకు మూలము ఈ
రుడేఉపాయోపేయమనదలచియుండుట.
- ౩౭ ఇందు చెప్పబడెడిఅర్థము=స్వరూపము, స్వరూపానరూపమైన
ప్రము. స్వరూపము, ఉపాయము, ఫలము, అనియేఫననగును.
- ౩౮ ఫలముండుప్రకారమునుప్రమేయశేఖరమునందును అచ్చిరాది గా
దురుజెప్పితిమి.
- ౩౯ ఇదియే లే నెనమిదితిరువత్తురములుగలదైమాధుపదములుగలదైయ

- 30 మూన్నుపదముమ్మూన్నర్థతైచ్చిల్లికిరదు.
- 31 అతావతు శేషత్వముమ్పారతంత్ర్యముమ్కైంకర్యముమ్.
- 32 ఇతిత్ముతత్ పదమ్ప్రణవమ్.
- 33 ఇతి(అ)పనుమ్,(ఉ)పనుమ్,(మ)పనుమ్,మూన్నుతిరువత్తురమ్.
- 34 మూన్నుత్తయిలేతయిరైనిత్తైత్తుక్కడైందువెడైయితిరట్టి నాత్పలే
మూన్నువేదత్తిలుమ్మూన్నత్తురత్తైయుమెడతత్తు.
- 35 అత్తైయావితుసకలవేదసారమ్.
- 36 ఇదిలకారమ్ సకలశబ్దముకుమ్ కారణమాయ నారాయణపదత్తు
కు సంగ్రహమాయురైకైయా లేసకలజగత్తుకుమ్ కారణమాయ స
ర్వరక్షక నానవంబెరు మనైశొల్లుగిలు.
-
- 30 పదత్రియంచార్థత్రియమాహ.
- 31 తచ్చ శేషత్వమ్, పారతంత్ర్యమ్, కైంకర్యంచ.
- 32 తత్రప్రథమపదమ్ప్రణవః.
- 33 అత్ర(అ)ఇతి(ఉ)ఇతి(మ)ఇతిచత్రీణ్యత్తురాణి
- 34 పాత్రత్రయేదధిపూరయిత్వా మధిత్వానవసీతోద్ధారవత్త్రిభ్యోవేదే
- 35 అతోయమ్, సకలవేదసారః. (భ్యస్త్రీణ్యత్తురాణ్యధు)తాని.
- 36 తత్రాకారః సకలశబ్దమూలత్వాన్నారాయణ పదసంగ్రహత్వాచ్చ, స
కలజగత్కారణంసర్వరక్షకం నారాయణమాహ.
-
- 30 మూడుపదములును మూడుర్థములును జెప్పును.
- 31 అవియగునవి శేషత్వమున్ను, పారతంత్ర్యమున్ను, కైంకర్యమున్ను.
- 32 ఇందుమొదటిపదముప్రణవము. (లుకలది
- 33 ఇది(అ)అనియును (ఉ)అనియును (మ)అనియును మూడుతిరువత్తురము
- 34 మూడుపాత్రలయందుతయిలుచుపూరించితటది వెన్నును ముద్దచేసినటు
లమూడువేదములవల్లనుంచిన మూడుత్తురములనువెత్తినది.
- 35 అగుటచేతనిది సకలవేదసారము,
- 36 ఇందులకారము=సకలశబ్దమునకును కారణమై నారాయణపదమున
కు సంగ్రహమైయుండుటచే సకలజగత్తుకును కారణమై సర్వరక్షకుడై
నవంబెరుమానును జెప్పుచున్నది.

ః మూడుత్తురములనెత్తిన డెట్లనిన-మూడు వేదములనుంచి, మూడుపాత్రల

- 32 రక్షిక్తా-మావదు విరోధియైబోధికురైయుమ్, అపేక్షితతైకొగ్గుడు
 33 ఇవైయురండుమ్ చేతనరీనిన్ననిన్నవళపుక్కిదాఱురుకురమ్ కైక్కియుమ్
 34 సంసారిగళుకుర విరోధి-శతృపీడాదిగళే, అపేక్షితమన్నపానాదిగళే
 ముముక్షుకుర-భుకుర విరోధి; సంసారసమ్బంధమ్, అపేక్షితమ్ పర
 పదప్రాప్తి; ముక్తకురమ్ నిత్యకురమ్ విరోధి-కైంకర్యహాని, అపేక్షితమ్
 కైంకర్యవృద్ధి. [త్రిలేఖాన్నమ్,
 ౪౦ ఈశ్వర నైయుత్తీందవరీగళేరక్షకరల్లరెన్నుమిడమ్ ప్రపన్నపరిత్రాణ
 ౪౧ రక్షికురమ్ బోధు పిరాట్టిసన్నిధివేండుగైయాలే, ఇదిలేశ్రీసంబంధ
 మనుసంధేయమ్, ॥ (“ఇతైయుమకలకిల్వైక్,”)

- 32 రక్షకత్వమ్ నాను, విరోధినివర్తకత్వమ్ పేక్షితప్రదత్వంచ.
 33 ఏతదుభయంతత్తచ్చేతనానురూపం.
 34 సంసారిచాంవిరోధి-శతృపీడాది, అపేక్షితమన్నపానాది; ముముక్షు
 చాంవిరోధి; సంసారసంబంధః, అపేక్షితాపరమపదప్రాప్తిః; ముక్తా
 నాంనిత్యానాంచ విరోధిని-కైంకర్యహాని; అపేక్షితా కైంకర్యవృద్ధి.
 ౪౦ ఈశ్వరవ్యతిరక్తాచారక్షకత్వం ప్రపన్నపరిత్రాణాక్షం.
 ౪౧ రక్షణకాలేశ్రీసంబంధస్యాపేక్షితత్వాదత్ర శ్రీసంబంధోఽనుసంధేయః
 (“క్షణమపివియుక్తానభవతి,,.)

- 32 రక్షించుటయగునదివిరోధినిబోగొట్టుటయునపేక్షితమునిచ్చుటయును
 33 ఇవిరెండును చేతనులు ఉన్నఉన్నప్రకారమునకుదగియుండును.
 34 సంసారులకు విరోధి-శతృపీడాదులు, అపేక్షితమన్నపానాదులు;
 ముక్షువులకు విరోధి- సంసారసంబంధము అపేక్షితము పరమపదప్రా
 ప్తి; ముక్తులకును, నిత్యులకు ను, విరోధి-కైంకర్యహాని; అపేక్షితము,
 కర్యవృద్ధి. [బ్రహ్మసంజెప్పితి-
 ౪౦ ఈశ్వరునితప్పనితరులరక్షకులుకారనెడి యంశమును ప్రపన్నపరి
 ౪౧ రక్షించునపుడుపిరాట్టిసన్నిధిఅపేక్షితమగుటచేత నిందుశ్రీసంబంధ
 అనుసంధేయము. ॥ (“ఇతైయుమకలకిల్వైక్”)

1 ఈమండలిత శాశ్వముకొన్నిశ్రికోశములోమాత్రముఉన్నది.

క్షణకాలమున్నయడదాయలేను.

౪౨ అత్ర భగవత్సేనాపతిమిత్రవాక్యమ్! (అవన్మార్ పుషపిట్టపిరియిన్ ఇ
వ్యత్తురమ్ విట్టుపిరివదు).

౪౩ భర్తావినుడైయవదుకై యెయుమ్ ప్రజైయినుడైయతోట్టిలైయుమ్
విడాదేయి రుకుగమ్మాతావైయిప్పోలెప్రథమచరమపదంగలైవిడాదే
యిరుక్కుమిరుప్పు.

౪౪ శ్రీనందగోపరైయుమ్కృష్ణనైయుమ్వి డాదయశోడైపిరాట్టియైప్పోలె.

౪౫ ఒరువనడిమైకొళ్ళుమ్బాదుగృహిణికెరన్నన్టే ఆవణై యూలై యె
ఘుమవదు, ఆగిలుంపణి శెయ్వదుగృహిణికెరన్నన్టే, అదుపోలేనాంపి
రాట్టికెరండిమ్మైయిరుక్కుంబడి.

౪౬ ఆగిప్పిరిత్తునలైయిలై.

౪౨ అత్ర భగవత్సేనాపతి మిత్రవాక్యం (తవ్యత్తుస్థలం త్యజతి శేడతదక్షరం
త్యజతి. [మపదేనపరిత్యజతి.

౪౩ భర్తుశయ్యాంప్రజాయాః డోలాంచాపరిత్యజంతిమాతేవప్రథమచర

౪౪ శ్రీనందగోపంకృష్ణంచాపరిత్యజంతియశోదేవ.

౪౫ కేనచిచ్ఛేషవస్తుస్వీకారకాలే, నగృహిణీ నామ్నావిక్రయపత్రంవిశ్ఖ్య
తేతథాపి గృహిణ్యాఃఖలుక్తాంకర్యంక్రియతేతద్వద్వయంక్రియోదాస

౪౬ తస్మాన్నవిశ్లిష్యస్థితరస్తి. [భూతాః

౪౨ ౧||అత్ర భగవత్సేనాపతిమిత్రులః కీర్తము (వానివత్తుస్థలమునువిడిచి
ఎడలాసెనేని ఈఅత్తురమునువిడిచి ఎడబాసునది.)

౪౩ భర్త యొక్క పడుకనున్న ప్రజయొక్క తొట్లైనున్న విడవకయుండెడి
మాతవలెనే ప్రథమచరమపదములనువిడవకయుండునునీకి.

౪౪ శ్రీనందగోపులనున్న కృష్ణునిన్ని విడవనియశోదపిరాట్టివలె.

౪౫ ఒకడుదాస్యమునుగొనునపుడుగృహిణికిఅనికాదుగదా! క్రయ పత్ర
మునువాఁయునది, ఐననుపని చేయునదిగృహిణికేకదా, అటువలెమన

౪౬ గనుకనిట్లుఎడబాసిఉనికిలేదు. [ముపిరాట్టికిదాస్యమైయుండురితి.

- ౪౭ ప్రభేయం, ప్రభావనైయం, పుష్పతైయం, మణితైయం ర్త +
 ౪౮ ఆగవిచ్చేర్ త్రి ఉద్దేశ్యనాయవిట్టదు.
 ౪౯ ఇదిలేచతుర్థియేటికొట్టియుం.
 ౫౦ చతుర్థియేటి నపడియె న్నెన్నిత్.
 ౫౧ నారాయణపదత్తుకు సంగ్రహమాయరుక్కెయాలే.
 ౫౨ ఇత్రాలీశ్వరనుకు శేష మెన్నిటదు.
 ౫౩ శేషత్వముందుఃఖరూపమాగవనోవాట్టిటాణ్ణిటదెన్నిన్.
 ౪౭ యధాప్రభాయాః, ప్రభావతశ్చ, పుష్పస్య పరిమళస్యచ.
 ౪౮ తస్మాత్తేనన్విధునముద్దేశ్యమభూత్.
 ౪౯ అత్రచతుర్థిప్రాప్తా లుప్యతే.
 ౫౦ చతుర్థిప్రాప్తికథమితిచేత్.
 ౫౧ నారాయణపదసంగ్రహత్వాత్.
 ౫౨ ఆనయేశ్వర శేష ఇత్యుచ్యతే.
 ౫౩ శేషత్వముందుఃఖశ్చకం. హిలో కద్వశ్చత ఇతిచేత్ తన్వయమోవాస్తీ, అ
 భిమతవిషయే శేషత్వస్యను ఖరూపశయాద్యశ్చ నానత్వాత్.

ప్రభాను, ప్రభావంతునిన్ని, పుష్పమును పరిమళమును న్నువతే. +
 గనుకనిట్లు ఈ చేరిక ఉద్దేశ్యమై విడిచిది.

అందు రక్షింపబ్బిపోవును.
 పాదరి నరేత్తినిట్లనిన.
 తాము పదమునకు సంగ్రహమైయుండుటచే.
 యు చేతనిశ్వరనుకు వమనబడును.
 శేషత్వముందుఃఖరూపము గాగదా! లోకమునగనుబడినదియనిన, అట్టి
 యములెదు. ఇట్లవ నవిషయమునకు శేషమైయుండుదెయినికిని ఖ
 నే గాగనుబ

+ ప్రభావంతునిన్ని, ప్రభావంతునిన్ని, పుష్పమును పరిమళము
 మోమును పుష్పమును వలెనిట్లత్తి. + గాగదా! ప్రభావంతునకును పుష్ప
 యునకును మోమునకును
 విడిచిచిది అన

౫౪ అన్తనియమమిల్లై, ఉగన్తవిషయత్తుకు- శేషమాయిడక్కుమిరుల్పు సుఖ
మాగకాణ్డై-యా లే.

౫౫ అకారత్తిలేకత్యాణగుణంఁగళైచొల్లుగైయా లే, ఇన్తశేషత్వముమ్ గుణ
త్తాలేవన్తదు.

౫౬ శేషత్వమేఆత్మావుకు-స్వరూపమ్.

౫౭ శేషత్వమిల్లాడపోదుస్వరూపమిల్లై.

౫౮ ఆత్మాపహారమావదు - స్వతంత్రమెన్నిఁగనైనైవు, స్వతంత్రమామొప్ప
దు ఇట్లై యాయ్విడుమ్.

౫౯ తన్నియమొనాన్తి, అభియతవిషయే శేషత్వస్య సుఖరూప తయాద్భా
శ్యమానత్వాత్.

౫౫ అకారేణకల్యాణగుణకథనాదిదమ్ శేషత్వంగుణకృతం.

౫౬ శేషత్వమేవాత్మనఃస్వరూపం-

౫౭ శేషత్వాభావకాలేస్వరూపమేవనాన్తి.

౫౮ ఆత్మాపహారోనామ- స్వతంత్ర ఇత్యసుసంధానం, స్వాతంత్ర్యదశా
యాంతన్నాన్తి-

౫౯ అట్టియమములేదు, ఇష్టపడిన విషయమునకు శేషమై యుండెడియు
నికిసుఖము గాగనుబడుటచే.

౫౫ అకారమునందుకల్యాణగుణములయడెప్పుటచేతనీ శేషత్వమున్నగుణ
ముచేత నాగతమైనది-

౫౬ శేషత్వమేఆత్మనఃస్వరూపము-

౫౭ శేషత్వము శేషపుడుస్వరూపములేదు-

౫౮ ఆత్మాపహారముగుపది- స్వతంత్రమనెడితలపు, స్వతంత్రమాగునపు డులేని
దైవిదుచును.

- ౫౯ స్థానప్రమాణత్రాణేణకారమవధారణార్థమ్.
 ౬౦ ఇత్రాణీపిఠరీకుః శేషమన్వేన్దితు.
 ౬౧ పెరియపిరాట్టియారుకు శేషమన్దిటడెన్నుమ్మొల్లువర్గశ్.
 ౬౨ అతిలుమ్అన్య శేషత్వమ్కట్టికైయేప్రధానమ్.
 ౬౩ డేవర్గభుకు శేషమానపురోడాశత్తైనాయ్కీడుమాప్పీలేఈశ్వ
 రశేషమానవాత్మవస్తువైసంసారిగభుకు శేషమాకుగై.
 ౬౪ భగవచ్ఛేషత్వత్తిలుమ్అన్య శేషత్వమ్కట్టికైయేప్రధానమ్.
 ౬౫ + “మఱున్దుమ్ముఱున్దొరైమాన్దర్, ఎన్దైయాలే.

- ౫౯ స్థానప్రమాణేనాకారోఽవధారణార్థః.
 ౬౦ అనేనేతర శేషీనభవతీత్యుచ్యతే.
 ౬౧ మహాబ్రహ్మణః శేషఇత్యుచ్యతేఇత్యపివదంతి.
 ౬౨ తతోఽన్యన్య శేషత్వః పృత్తిరేవప్రధానం.
 ౬౩ దేవశేషభూతపురోడాశస్యకునే దానవతు ఈశ్వరశేష శ్యాత్మవసు
 నఃసంసారి శేషీకరణం.
 ౬౪ భగవచ్ఛేషత్వాదన్య శేషత్వనివృత్తిరేవప్రధానం.
 ౬౫ + “విస్తృత్యాన్యన్యమశేషమానా, ఇత్యుక్తత్వాత్.

- ౫౯ స్థానప్రమాణముచేతనుకారముఅవధారణార్థము.
 ౬౦ ఇంద్రు చేతపరులకు శేషముకాదనబడును.
 ౬౧ పెరియపిరాట్టియారుకు శేషమనబడుననియునుంజెప్పుదురు.
 ౬౨ దానికంపెన్య శేషత్వమునుబోగొట్టుటయేప్రధానము.
 ౬౩ దేవతులకు శేషమైనపురోడాశమునుకునకమునకు పెట్టునటులఈశ్వ
 ర శేషమైనయాత్మవస్తువనుసంసారులకు శేషముగాజేయుట.
 ౪ భగవచ్ఛేషత్వముకంపెనుఅన్య శేషత్వనివృత్తియేప్రధానము.
 ౬౫ + “మఱున్దుమ్ముఱున్దొరైమాన్దర్, అనటచే

మరచియునితరమునుననుసరించనిమనుష్యులు.

- ౬౬ ఇత్రాత్తనకు ౮ పిఱురుండురిత్త నైన్గిఱదు.
 ౬౭ మకారమిటుపత్తంజామతరమాయజ్ఞానవాచియు మాయ రుక్త ౮
 ౬౮ ఇదుదాక సప్తివాచకమ్. [యా లే ఆత్మావైచ్చాల్లుగిఱదు,
 ౬౯ జాత్యేకవచనమ్.
 ౭౦ ఇత్రాలాత్మాజ్ఞాతావెన్నదేత్రిహత్వ్యావృత్తిహల్లాత్తయత్తు.
 ౭౧ దేహాత్రిహత్వ్యావృత్తితత్వ శేఖరత్రిహోనామ్.
 ౭౨ మదత్తైయుమ్మియుజొరజ్ఞుత్వావైయుమరత్తుత్తై యుమ్మి రుము
 మావిప్పలే శేషమెన్నాత్మావైయాదరికిరఱదు, అల్లాదపోదు + “ఉ
 యిరినాల్గుత్తైవిలమ్,, ఎన్నిటపడియే త్యాజ్యమ్. అదదోన్న శేషత్వ
 త్తైచ్చాల్లిపిన్నైయాత్మావైచ్చాల్లుగిఱదు.

- ౬౬ అనేనస్యస్మాత్తరేభ్యశ్చనోపయక్తోభవతిత్వవ్యతే.
 ౬౭ మకారఃపంచవింశాక్షరోజ్ఞానవాచకత్వతస్మాదాత్మానమాహ.
 ౬౮ అయస్సప్తివాచకః.
 ౬౯ జాత్యేకవచనం.
 ౭౦ అనేనాత్మాజ్ఞాతేతదేహాద్యావృత్తిరుక్తాభవతి.
 ౭౧ దేహాద్యావృత్తింతత్వ శేఖరేఅహోచాషః.
 ౭౨ యథాపరమేశేనతేజసాచపుష్పరత్నై ఆదీర్యే తేవసంశేషత్వేనా
 త్మాదీర్యతే, అన్యథా “అట్టినానాత్మాయోజనం,, ఇత్యక్తప్రకారేణ
 త్యాజ్యః ఏనర్దజ్ఞాపనాయ శేషత్వముక్వాఽత్మానమాహ.

- ౬౬ ఇందుచేదనకు నుపయోగ నుడపయుక్తుడుగాదనబడును.
 ౬౭ మకారమిడుబద్ధియైదవయతర మ్మిజ్ఞానవాచియునై యుండుట చేత
 ౬౮ ఇదియైతేనపప్తివాచకము. [నాత్మనుజెప్పుచున్నది.
 ౬౯ జాత్యేకవచనము.
 ౭౦ ఇందుచేతనాత్మ జ్ఞాతయనిదేహమునకంటెవ్యావృత్తినిచెప్పినదైనది.
 ౭౧ దేహమునకంటెవ్యావృత్తితత్వ శేఖరమునంజెప్పెడివి.
 ౭౨ పతిమేళమునున్న కాంతినిగొని పూవు నున్ను రత్నము నున్న
 ఆదరించునటుల శేషమని ఆత్మను అధరించినది, అట్లుగానవుడు
 + “ఉయిరినాల్గుత్తైవిలమ్,, అనిచెప్పినప్రకారముత్యాజ్యముఅదిదో
 చుటకు శేషత్వమును జెప్పినవెనుక నాత్మను జెప్పినది. [ట.
 అత్మతోత్సాహము లేనివారము అనగానాతతోప్రయోజనముకే విచారమును

- ౭౩ ఆక ప్రణవత్వాత్ “గక్ణపురమొన్ను డైయానుకుగడియేనో
యేనో” అని నిజపడియేజీవపరసంబంధంశొల్లిత్తు. [
- ౭౪ ఇత్వాత్ “తామరైయాల్ కేళ్వనొరువనైయేనోకొ ముణ
౭౫ అకారత్తాటుమ్ మకారత్తాటుమ్ రత్తక నైయుమ్ రత్త్య తైయుమ్
చతుర్థియాటుమ్ ఉకారత్తాటుమ్ రత్తణ హేతువానప్రాప్తియై
తైయుమ్ శొల్లిత్తు.
- ౭౬ ఇనిమేవ ప్రణవ తైవివరిక్కిఱదు.
- ౭౭ ఉకారత్తైవివరిక్కిఱదు నమసు న, అకారత్తైవివరిక్కిఱదు నా
దమ్, మకారత్తైవివరిక్కిఱదు చతుర్థి, నారపదమెన్దుజ్జొల్లువర్
-
- ౭౩ ఏవం ప్రణవేన “కృష్ణపురైకళరణస్య దాసోహం నా న్యోషార్,
ప్రకారేణ జీవపరసంబంధఉక్తిః.
- ౭౪ అనేవచ “కమలాలయా నాయక మేక మేవ ప్రాప్నోతి జ్ఞానం,
౭౫ అకారమకారాభ్యాం రత్తక రత్త్య ఉక్తిః, చతుర్థ్యాకారేణ చ
తుమాతా ప్రాప్తిః ఫలచూక్తిః.
- ౭౬ ముత్ర కేషః ప్రణవం విత్వ శోధి.
- ౭౭ ఉకారవివరణం నమః, అకారం వివృణోతి నారాయణపదం,
వృణోతి చతుర్థి, నారపదమిష్కపివదంతి.
-
- ౭౩ ఇట్లు ప్రణవము చేతను (గక్ణపురమొన్ను డైయాను కుగడియే
యేనో) అని చెప్పిన ప్రకారము జీవపరసంబంధమును
- ౭౪ ఇండుచే (తామరైయాల్ కేళ్వనొరువనై యేనోకొ ముణర
దాయను.
- ౭౫ అకారము చేతనున్న మకారము చేతనున్న రత్తకు రత్త్య
చెప్పెను, చతుర్థి చేతనున్న ఉకారము చేతనున్న రత్తణ
ప్రాప్తియును ఫలమునుం జెప్పెను.
- ౭౬ ఇకను ప్రణవమును వివరించుచున్నది.
- ౭౭ ఉకారమును వివరించుచున్నది నమస్సు అకారమును వివరిం
నారాయణపదము, మకారమును వివరించుచున్నది చతుర్థి, న
నియునుం జెప్పుచుదు.

౧ గక్ణపురమి నేడుకదివ్వ డేశముకలవానికి దాసుడనుమరియొకర
అవును మంజవతరించినలక్ష్మీనాయకునినొకని సేమాచునుజ్ఞానః

- ౭౨ అడైవేవివరియాతో యుకిఱత్తు, విరోధిపోయనభవికర వేణ్ణుకేయాలే
 ౭౯ నమస్సు(న) ఎన్నుమ్, (మః) ఎన్నుమ్, ఇరణ్ణుపదమ్.
 ౮౦ (మః) ఎక్కగిరవిత్రాల్ తనకురియ నెన్నిఱును. ఎన్నుఅత్తైత విరిఱు }
 ౮౧ అక(నమః) ఎన్నిఱువిత్రాల్ తనకురియన న్నెన్నిఱు. (దు.)
 ౮౨ పిఱకురియనానవన్నుతక్ వైలక్షణ్యత్తై కార్ట్టిమీటూ లామ్, తనక్కు
 న్ననున్నుయోగ్యతైయుమ్ కూడవట్టియుమ్.
 ౮౩ ఇత్తాల్ విరోధియై కుట్టికిఱు అదు.
 ౮౪ విరోధి తాకమున్ను.

- ౭౫ అక్రమేణవివరిణం విరోధినివర నేనా ను భవస్య కర్త వ్యత్వాత్.
 ౭౯ నమః, నేతి, మితిపదద్వయం.
 ౮౦ మ- ఇత్యనేనస్వస్మా ఉపయుక్త ఇత్యవ్యతే, నేతి తన్నిషిధ్యతే.
 ౮౧ తథాచ నమ ఇత్యనేన స్వస్మా ఉపయుక్తో భవతీత్యవ్యతే.
 ౮౨ ఇతర శేషత్వ దశాయాం స్వవైలక్షణ్యం ప్రదర్శయివతః యితంశ్
 క్యః, స్వ శేష త్వేతు తాదృశయోగ్య తాపిసత్వతి.
 ౮౩ అనేన విరోధీనివర్యతే.
 ౮౪ సచత్రివిధః.

- ౭౫ క్రిమమునవివరించకపోయినదివిరోధిపోయి యనుభవించవలసియుం }
 ౭౯ నమస్సు(న) అనియును (మః) అనియును చెందుపదములుగలది. [కుటాచే]
 ౮౦ (మః) యనెడిదిని చేదనకుపయుక్తుడనబడును, (న) యనిఅదితీసివేయ
 ౮౧ ఇట్లు (నమః) యనెడిదిని చేదనకుపయుక్తుడుగాడనబడును. [బహుస
 ౮౨ పరులకుపయుక్తుడగునపుడుదనవైలక్షణ్యమునుచూపి ముఱవించనగు
 నుతనకనునపుడుయోగ్యతయును కూడబోవును.
 ౮౩ ఇందుచేవిరోధిబోగొట్టబడును.
 ౮౪ విరోధులై తేమూడొ.

౧౫ అదావదు-స్వరూపవిరోధియుమ్, ఉపాయవిరోధియుమ్, ప్రాప్య
రోధియుమ్.

౧౬ స్వరూపవిరోధి కట్టి కైయావదు “అయా నేనీయెన్నుడై మైయు
యే,, యెన్నిరుకైర ఉపాయవిరోధి కట్టి కైయావదు “అకై వాయ
దుస్పకై యా తొట్టి చాయ్ కై కట్టి లేక,, ఎన్నిరుకై-ప్రాప్య
రోధి కట్టి కైయావదు “ఇమ తై నజ్జా మంగళ మాత్తు,, ఎన్నిరుకై

౧౭ మః-ఎన్దై స్వరూపనాశమ్ నమః-ఎన్దై స్వరూపాజ్జీవనమ్.

౧౮ -స్వరూపవిరోధ్యుపాయవిరోధీ, ప్రాప్యవిరోధీ చేతి.

౧౯ స్వరూపవిరోధి నివృత్తిర్ నామ- “అహంత్యం మదీయంచ త్వమే
తిస్థితః ఉపాయవిరోధి నివృత్తిర్ నామ- “అదుఃఖం నివర్తయ, మానా
రక్షకాంతర, రహితో హమితి స్థితః,,. ప్రాప్యవిరోధి నివృత్తిర్ నామ
“ఇత్తత్సంతోషవ్యతిరిక్తై, అస్మత్ కామనాం నివర్తయేతి, స్థితః,,.

౨౦ మ, ఇతి స్వరూపనాశనం, నమ, ఇతి స్వరూపాజ్జీవనం.

౨౧ అదియగునది-స్వరూపనిరోధియు ఉపాయవిరోధియు ప్రాప్యవిరో
ధియు.

౨౨ స్వరూపవిరోధిని బోగొట్టుటయగునది- అయా నేనీయెన్నుడై మైయు
యే,, యని యుండుట-ఉపాయవిరోధిని బోగొట్టుటయగునది- “అక
కై వాయ్ కుంబంక కై యా తొట్టి చాయ్ కై కట్టి లేక- అని యుండుట
ప్రాప్యవిరోధిని బోగొట్టుటయగునది- “ఇమ తై నజ్జా మంగళ మాత్తు,,
అని యుండుట.

౨౩ మః, యనుట స్వరూపనాశము, నమః యనుట స్వరూపాజ్జీవనము.

౨౪ నే నేనీవు నాదినిని వెలసగా నేనాదియి రెండును నీకు ప్రకార మై శేషమనుట
దుఃఖమును బోగొట్టుట బోగొట్టుక జోరక్ష తరము లేని వాడను.

౨౫ కై నమా కామములను బోగొట్టుము.

- ౪౮ ఇదు తాత్త్వరూప త్రైయమ్ ఉపాయత్రై యమ్ ఫల త్రైయమ్ కాట్టుం
 ౪౯ “౧ తొలై విల్లిచుళ్లలన్దొమ్ముమ్, ఎన్దైయారే స్వరూపమ్ శొల్లిత్తు” ౨ వేళ్లడ
 తుత్తై వాడుక నమః, ఎన్దైయారే ఉపాయమ్ శొల్లిత్తు “౩ అన్ది తొమ్ముళ్ళొం
 ల్, ఎన్దైయారే ఫలమ్ శొల్లిత్తు.
 ౯౦ “ర ఉత్తదు మున్నడియారా డిమై, ఎన్దైయారే ఇది లే భాగవత శేషత్వ.
 అనుసంధేయమ్. [వరకళే]
 ౯౧ ఇదు అకార త్తిలేయన్నుళ్ళొల్లు వరకళే, ఉకార త్తిలేయన్నుళ్ళొల్లు }

- ౪౮ ఇదం స్వరూపం, ఉపాయం, ఫలంచదర్శయతి.
 ౪౯ “౧ జేవే శస్థలాయనమసురొత్తి, ఇత్తుక్త త్వాత్ స్వరూపం దర్శయ
 తి, “౨ వేంకటాచలవాసినేనమ ఇత్తుక్త త్వాత్ ఉపాయ ఉక్తిః, “౩
 అంత్యదశాయాం నమఉక్తి రిత్తుక్త త్వాత్ ఫలముక్తం-
 ౯౦ “ర ప్రాప్తంత్యద్దాస్యదాస్యం, శిత్తుక్త ప్రకారేణాభాగవత శేష
 ౯౧ కేచిదకార ఇత్యాహుః అపరేణాకార ఇత్యాహుః. [త్వమనుసంధేయం.]

- ౪౮ ఇది స్వరూపమునున్న ఉపాయమునున్న ఫలమునున్న చూపును.
 ౪౯ ౧ “తొలై విల్లిచుళ్లలన్దొమ్ముమ్, అనుట చే స్వరూపము జెప్పబడెను” ౨
 వేళ్లడ తుత్తై వాడుక నమః, అనుట చే ఉపాయము జెప్పబడెను “౩ అన్ది
 తొమ్ముళ్ళొల్, అనుట చే ఫలము జెప్పబడెను.
 ౯౦ “ర ఉత్తదు మున్నడియారా డిమై, అనుట చే తనిందు భాగవత శేషత్వ
 మనుసంధేయము. [త్వమనుసంధేయం]
 ౯౧ ఇది అకారమునందనియును ఉత్తదు ముకారమునందని యనుచు

- ౧ తొలై విల్లిమంగలమనుదివ్య దేశమున నమసురొంచుచున్నది.
 ౨ అది మ వేంగడమునందు నీవనించి ప్రన్నవానికి నమసాళి రము.
 ౩ దాస్యర సాతి శయాంతమందు నమశబ్దము.
 ౪ నేనును పొందినది మీ దానులకు దాస్యమును.

౧ ఈశ్వరకృతసకలయోగమును, అచిత్తుపిఠరేఖాయాదుకు గా
మతత్కృతసకలయోగమును పోదు వాయుకుగమ, స్పృశ్యములను
నైపులంగననికేలదిత్తైప్పల' గతసకలయోగవైకృత్యవే
ణమెన్నిమనుననిస్సే.

౨ అదావదు, భోగదశయోగవీశ్వరసభిషు మోచుదునొకర వేణమెన్న

౩ అభిక్షామహామహాకేళిశాస్త్రి మేలుభిక్షాల్లు, బ్రహ్మయోగి.

౪ ఇన్నినైపుపిఠంబోదేవతకృత్యక, ఇన్నినైపులదాదుఎలాదుపకృత
జగముకృతమ' ఇన్నినైపు లేయెల్లానుకృత్యములు' ఇతన్నకేలయిదు
కొప్పలును ముఖ్యదిగళమపా'యచిత్రాది గళమనిప్ప' యోజన
జగ' ఇదుతన్నా లేయెల్లాపాపంగళు మహామ ఎలాఫలజగళు ముద్దామ.

౫ ఈశ్వరస్వస్థావనభవతి, అచిత్ పరస్థావనభవతి, అత్కాస్వస్థావ
రస్థావనమానోభవతితిపూ ర్వప్రతిపత్తిసమసానుఅచిద్వత్ స్వస్థావన
మమవినియోగోన్మేలికపా'తిపత్తి.

౬ సవభోగదశయోగఈశ్వరోయదానాశయతితదా' కుడేయమిత్వవి

౭ నాశయితుంహేతునిపా'గుక, ఉపరిస్తాదపిఠత్యలే. (నాశ్యవివృతి:

౮ ఏతద్జ్ఞానోత్పత్తికాలేకృతకృత్యక, ఏతద్జ్ఞానాభావకాలేసర్వాణిదు
పూతానికృతాని, ఏతద్జ్ఞానేసకలానిసుకృతానిజాతాని, ఏతేనవిత్తా
క్రీయమాణంయత్తాదికపా'యశ్చిత్రాదికంచనిప్ప' యోజనం, ఏతే
ససర్వాణివాజ్ఞానకృత్యక, పుణ్యానిసర్వాణిజాయంతే.

౯ ఈశ్వరుడుతనకేవలంబును, అచిత్తుపరులకేవలంబును, అల్పతన
కుమారులకునుపాదువైయంబునని మొదటబడినతలపు, అటుగాకత
చిత్తువల' తనకేలయోగవైకృత్యవేణం, అనుబంధమనమన్నుచే.

౧౦ అదియ ది. భోగదశయందుఈశ్వరుడుచెరు మనవుడుకాపాడుకొ
నవలయు ననిచెరవకుండుట.

౧౧ చెరుమలుకు హే... వ్రనునిందకెచ్చెను పైననుకెప్పును.

౧౨ ఈతలపుదయించినపుడే... కృత్యమే ఈతలపులేనపుడుసర్వదపర
తములు: జ్యోతి బు, ఈతలపునన్ను సుకృతంబులుండును' ఇదిలే
యుండ చేయొం జ్ఞాదులును వ్రాయశ్చిత్రాదులునువిప్ప' యోజన
చేయులు, ఇందుచేసకలపాపములునుబోవుమనకలఫలములుంగలుగు

గాతనకేడనయోగపడునదలనన్నునీకర్మవలయును.

౧. నారాయణక ఎన్ద్రతు - నారజ్జుకు అయనమ్ ఎన్ద్రపడి.
 ౨. నారజ్జువాన - నిత్యవస్తుక్కు శినుడయతిరళి.
 ౩. అవై యావన = జ్ఞానా ౭౭ నందా ౭ మలత్వాదికళుమ్, జ్ఞానశక్త్యాదికళుమ్, వాత్సల్యసౌశీల్యాదికళుమ్, తిరుమేనియుమ్, కాన్తిసౌకుమార్యాదికళుమ్, దివ్యభూషణజ్జళుమ్, దివ్యాయుధంజ్జళుమ్, పెరియపిరాట్టియార్ తొడక్కమాన నాచ్చిమార్కళుమ్, నిత్యసూరికళుమ్, ఛత్రచామరాదికళుమ్, తిరువాళల్ కాక్కుమ్ ముతలికళుమ్ గణాధిపరుమ్, ముక్తరుమ్, పరమాకాశముమ్, ప్రకృతియుమ్, బద్ధాత్మకళుమ్, కాలము, మహదాదివికారజ్జళుమ్, అణ్డజ్జళుమ్, అణ్డత్తుక్కుట్పట్ట దేవాదిపదార్థజ్జళుమ్.
 ౪. అయనమెన్ద్రతు - ఇవత్తుక్కా శ్రయమెన్ద్రపడి.

౫. నారాయణఇతి = నారాయణమయనమిత్త్యర్థం.
 ౬. నారాణి - నిత్యవస్తుసమూహః.
 ౭. తేవ = జ్ఞానా ౭౭ నందామలత్వాదయో, జ్ఞానశక్త్యాదయో, వాత్సల్యసౌశీల్యాదయో, విగ్రహః, కాన్తిసౌకుమార్యాదయః, దివ్యభూషణాని, దివ్యాయుధాని, లక్ష్మీప్రభృతీదన్యమహిష్యే, నిత్యసూరయః, ఛత్రచామరాదయః, ద్వారపాలాః, గణాధిపాః, ముక్తాః, పరమాకాశం, ప్రకృతిః, బద్ధాత్మకః, కాలః, మహదాదివికారాః, అండాని, అండాంతర్గతదేవాదిపదార్థాశ్చ.
 ౮. అయనమితి - తేషామాశ్రయభిత్త్యర్థః.

౯. నారాయణుననది - నారములకు అయనమనుట.
 ౧౦. నారములనగా నిత్యవస్తువుల గుంపులు.
 ౧౧. అవియగునవి = జ్ఞానా ౭౭ నందామలత్వాదులును, జ్ఞానశక్త్యాదులును, వాత్సల్యసౌశీల్యాదులును, తిరుమేనియును, కాన్తిసౌకుమార్యాదులును, దివ్యభూషణములును, దివ్యాయుధములును, పెరియపిరాట్టియారు మొదలుగాగల నాచ్చిమారులును, నిత్యసూరులును, ఛత్రచామరాదులును, తిరుద్వారపాలకులును, పెద్దలును, గణాధిపులును, ముక్తులును, పరమాకాశమును, ప్రకృతియును, బద్ధాత్ములును, కాలమును, మహదాది వికారములును, అండుములును, అండుముల కంతర్గత దేవాదిపదార్థములును.
 ౧౨. అయనమనినది వీనికి ఆశ్రయమనుట.

౯౯ అజ్ఞనన్ని క్షే, ఇనై తన్నై ఆశ్రయమాకవుడ యనెన్న ప్రమామ్.

౧౦౦ ఇవైయిరండాలుమ్ ఫలిత్తతు పరత్వసౌలభ్యంబ్లల్.

౧౦౧ అంతర్యామిత్వముమ్, ఉపాయత్వముమ్, ఉపేయత్వముమాకప్రమామ్.

౧౦౨ “ఎంబిరానెందై” ౧ ఎన్నెయాలే ఈశ్వరనే ఎల్లావుటవుము తెయుమెన్
శొల్లుమ్.

౧౦౩ నామ్పిఱక్కానవన్తుం అవక్ నమక్కాయరుక్కుం.

౧౦౪ ఇరాముడముట్టువారై వ్పాలే, ఉల్లెపతికిడందు నత్తెయేపిడిత్తు నొక్క
డుహుం.

౧౦౫ ఆయ - ఎన్నిరెత్తై - “శెన్నాల్ కుడై యాం” ౨ ఎన్నిరపడియే ఎల్లా
మైకళుం శెయ్యవేణుంఎన్ను అపేక్షిక్కిఱతు.

౯౯ కించపతే ఆశ్రయాయ స్వేతిచభవతి.

౧౦౦ ఏతాభ్యాంద్వాభ్యాం ఫలితానిపరత్వసౌలభ్యే.

౧౦౧ అంతర్యామిత్వము పాయత్వముపేయత్వంచ.

౧౦౨ “మనువకారకోమత్పితే” త్యక్తత్యాదీశ్వరపవ సకలవిధబంధురా
మిత్యుక్తః.

౧౦౩ అస్త్యదితార్థస్థితి సమయేసో స్తదర్థమేవతిష్ఠతి.

౧౦౪ రాత్రిమతభోజయితౌ ఇవలంతర లక్ష్యత్వేనస్థితః - నల్లెంరక్షతి.

౧౦౫ ఆయేత్వనేన “గమనేఛత్రంభవతీ” ౨ త్యక్తప్రకారేన సకలవిధ
త్వం కర్తవ్యమ్. ఏషేక్షతే.

౯౯ అల్లుగొడవిని ఆశ్రయముగా కరివడినియ అననగును.

౧౦౦ ఈరెంటిచే లంఛనం పరత్వసౌలభ్యములు.

౧౦౧ అంతర్యామిత్వము పాయత్వము, ఉపేయత్వమున్ను అగునట్లు నగును.

౧౦౨ “ఎంబిరానెందై” అనుచు ఈశ్వరుడైనర్వం బంధప్రాప్తియుననిచెప్పెను.

౧౦౩ మనము మన్వై కైనవుడ అతడు మన్వై కేయుండిను.

౧౦౪ రాత్రి మతభోజకులవలె ఎల మిగియుండి నత్తేనెట్టి రక్షించుకో
చుభోవును.

౧౦౫ ఆయ-అవెషదీనిచే “శెన్నాల్ కుడై” ౨ అని సాయించినప్ర
మునర్వై కెంకర్వముల్లు చ్చేయవలదు నని అపేక్షించ బడును.

౧౦౬ తి - మొ ౧ ప - ౮ - ౨ “మనువకారముడైనతండ్రి”.

౨౦౬ తి - ౫౩ - ప్రమాదమై పోవునపుడు గొడుగు అగును.

౧౦౬ నమస్సాలే, తన్నాడు రవిల్లయెస్తువైత్తు కైంకర్యతై ప్రార్థిక్కుక్కుడు మోవెన్నిల్.

౧౦౭ “పడియాయ్కిడందుక్ పవళవాయ్కాణ్బేనే” ౧ ఎన్నిరపడియే - కైంకర్య ప్రార్థనై వదైరియస్తు స్వరూపప్రయుక్తం.

౮ అత్తయాల “వభివిలొవడిమై కైయ్యవేండునాం” ౨ ఎన్నిరప్రార్థనయై క్కాట్టుకిటతు.

— “కణ్ణారక్కండు కభివతోర్ కాతలుత్తార్కుముండ్కో కణ్ణోత్తుణ్ణుతల్” ౩ ఎన్నిరపడియేకాణ్బితర్కు మున్నుడొక్కవ్లై; కణ్ణోల్ * సదాపశ్యన్తి యాకైయాలేడొక్కవ్లై.

౧౦౮ నమస్సాన్విన సహసంబంధోనాస్తీ త్తుక్తత్వత్కథం కైంకర్యప్రార్థనా సంభవతి.

౨ “సోపానీభూయ త్వప్తువాళాధరంపశ్యానీ” ౧ త్తుక్తప్రకారేణ కైంకర్యప్రార్థనా ఆగంతుకీసభవతి - అఱితుస్వరూపప్రయుక్తా.

౧౦౯ తన్నా “ద్విచ్ఛేదరహితం కైంకర్యం ప్రార్థయమానావయ, విత్తుక్తప్రార్థనాందర్శయతి.

౧౧౦ “నేత్రాభ్యాంసమ్యక్ దృష్ట్వా” * గతంశోచతాంనేత్రయోర్నిద్రాస్తికిమితి వత్ దర్శనాత్పుర్యంనిద్రానాస్తీ - దర్శనేనదాపశ్యంతిఅతోనిద్రానాస్తీ.

౧౧౧ నమస్సుచేతి తనతోసంబంధములేదని చెప్పిన వెనుక కైంకర్యమును ప్రార్థించకూడుమోయనిన.

౧౧౨ “పడియాయ్కిడందుక్ పవళవాయ్కాణ్బేనే” ౧ అనిసాయించిన ప్రకారము కైంకర్యప్రార్థన ఆగంతుకముకాదు స్వరూపప్రయుక్తము.

౧౧౩ యగుటచే “వభివిలొవడిమై కైయ్యవేండునాం” ౨ అనిను ప్రార్థనను చూపుచున్నది.

౧౧౪ “కణ్ణారక్కండు కభివతోర్ కాతలుత్తార్కుముండ్కో కణ్ణోత్తుణ్ణుతల్” ౩ అని సాయించిన ప్రకారము చూడకమునుపు నిత్రోలిదు చూచెనేని “సదాపశ్యంతి” అగుటచే నిద్రలేదు.

|| పే - మా - లి ర - మై పడివుండినీ పగడమువంటి అధరోష్ఠమును చూచేనా.

|| తి - వా - ౩ - ౩ - ౧ విచ్ఛేదములేకుండా దాన్యమును చెయ్యవలెను పేము.

తి - వి - ౯౭ కర్మారసేవించి గడిచెడి ఏకభక్తిని పొందినవానికి వుండునో కళ్యాణి.

- గతంశోచతాంనేత్రయోర్నిద్రాస్తికిమితి వత్ దర్శనాత్పుర్యంనిద్రానాస్తీ - గతంశోచతాంనేత్రయోర్నిద్రాస్తికిమితి వత్ దర్శనాత్పుర్యంనిద్రానాస్తీ.

౧౧౦ “పట్టుతేపలవకలుంపోయిన” ౧ ఎన్దు ఇన్దు నాళుక్కు క్కుప్పిన్దు.
సుక్కు ఉరజవిరక్తిల్లె.

౧౧౧ “అన్దునాక్ పిటన్ది లేక్ పిటన్దు పిక్ మటన్ది లేక్” ౨ ఎన్దు నిన్దున్దు కళిజ్జె.

౧౧౨ ఇన్దుడిమైతాక్ “ఒట్టివిల్ కాల మెల్లాముడనాయ్మన్ది” ౩ ఎన్దిరవడిదె
సర్వదేశ సర్వకాల సర్వావస్థ కళిలుమ్ అనున ర్తిక్కుమ్.

౧౧౩ ఎట్టియాయ్మూన్దు సరదాయ్మ పుతొరుమన్దు సూత్రంబోలేతిరుమం.

౧౧౪ ఇత్తో - ఈశ్వరక్ అత్తాక్కు భుక్కు ప్పతియాయ్మనిన్ను రక్షిక్కుమ్ ఎన్ది.

౧౧౦ “వ్యర్థాబహుదివసాగతా” ౧ ఇతిగతదివసానున్దోపితవతాం నిద్రాహో
శోనాస్తి.

౧౧౧ “తదానీమహంనజాతో జన్మానంతరంనవిస్తృతవాక్” ౨ ఇత్యుక్త
తఃఖిలు.

౧౧౨ ఇదంతైంకర్యం “నాశరహితకాలేషు సర్వేషుసన్ధావస్థిత్యై” ౩ తా
ప్రకారేణ, సర్వదేశ సర్వకాల సర్వావస్థాస్థనువర్తతే.

౧౧౩ అప్యసూత్రంత్రివిభాగం మంగళసూత్రమివశ్రీమంత్రః.

౧౧౪ అనేనేశ్వర అత్తానాంపతిః సర్వరక్షక ఇత్యుక్త్యతే.

౧౧౦ “పట్టుతేపలవకలుంపోయిన” ౧ అని గడచిన దినములకు మొరబెట్టు.
నికి నిద్రించమార్గములేదు.

౧౧౧ “అన్దునాక్ పిటన్ది లేక్ పిటన్దు పిక్ మటన్ది లేక్” ౨ అనియున్నాడుగదా?

౧౧౨ ఈదాన్యమైతే “ఒట్టివిల్ కాల మెల్లాముడనాయ్మన్ది” ౩ అని సాయ్మ.

సప్రకారము, సర్వదేశ సర్వకాల సర్వావస్థలయందు ననున ర్తించును.

౧౧౩ ఎనిమిది దారములు కలదై మూడుపేటలు కలదై యుండెడియొక మం.
సూత్రమువలెనే తిరుమంత్రము.

౧౧౪ ఇందుచేత ఈశ్వరుడు అత్తలకు పతియైయుండి రక్షించుచునబడును.

౧ || తి - ౧౬ వ్యర్థముగా ననేకపక్షము పోయినవి.

౨ || తి - చ - ౬౪ అపుడు నేనుపుట్టలేదు పుట్టినవెనుక మరనలేదు.

౩ || తి - వా - ౩ - ౩ - ౧ విచ్ఛేదములేని కాలమంతా కూడినవాడనై అమికివుండి.

౧౧౫ అక, తిరుమంత్రత్తైల్, ఎన్నెరుమాను క్కే యురియేనాననాక్ - ఎనక్కురి
యనన్బిక్కేయొత్తీయవేణుమ్.
సర్వశేషియోన నారాయణును క్కే ఎల్లావడిమైకళుమ్ శెయ్య ప్పెరువేనాళ్
వేణువెన్బ తాయత్తు.

విశ్వలోకాచార్యర్ తిరువడికళేశరణం.

౧౧౬ ఏచు, శ్రీమంత్రేనాన్బ తాన్బును ఏవదాసభూలోహం యథామమదాసాః
సభూయాసంతథాభఃతవ్యం.
సర్వశేషియోన నారాయణ సైవినకలవిధ కైంకర్యంకర్తుంభాగ్యవాన్బు
యాసమిత్తుక్తమూసీత్.

! శ్రీమన్మోకగురవేనమః

౧౧౭ ఇల్లు, తిరుమంత్రముసేత, ఎన్నెరుమాను కే అన్బుత్తనై న నేను నాకుపయ
క్తుడను గారుండవలయును.
సర్వశేషియైన నారాయణుని కే అన్ని దాస్యములను చేయలభించువాడను
కావలయుననబడినదాయెను.

విశ్వలోకాచార్యర్ తిరువడికళేశరణం.

—(*)—

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

ముముక్షుప్రసిద్ధయప్రకరణమ్

పా ౧౦ భ మ్.

పుటమ్ముణ్డనవత్తుక్కై యడై యవాసనై యోడేవిడుకై యుమ్,
బెరుమానైయే తణ్ణమెత్తుపత్తుకైయుమ్, పేరులప్పై తేస్తుతుణి స్థి
క్కైయుమ్, పేత్తుక్కుత్పరిక్కైయుమ్, ఇరుక్కుమ్ నాళే ఉకన్దరుళి
లన్దళిలే ప్రవణనాయగుణానుభవకై జ్ఞుర్యన్దళిలే పోతుపోక్కాకై యు
ఇప్పడియిరుక్కుమ్ శ్రీనైష్ఠవర్కళేత్తమతిష్ఠఉకన్దిరుక్కైయుమ్, తిరు
త్రత్తిలుమ్ ద్వయత్తిలుమ్ నియతనాకై యుమ్, ఆచార్యప్రేమమకనత్తి
క్కైయుమ్, ఆచార్యకపక్కులిలుమ్ ఎమ్మెరుమాన్ పక్కులిలుమ్ కృ
నాయప్పొరుకై యుమ్, జ్ఞానముమ్, విరక్తియుమ్, శాన్తియుముడై
నాయిరుక్కుమ్ పరమసాత్త్వికనోడే సహవాసమ్ పణ్ణుకైయుమ్,

౧ బాహ్యేషు విద్యమానానాం సంగానాం వాసనయా సహత్వాగః,
స్వత్స్వామ్యేనాపాయ ఇతిస్థీకారః - ఫలసిద్ధిరవశ్యంభవతీతి దా
స్థితిః; ప్రాప్తిత్వరాచ - స్థితికాలే భిరుతదివ్యదేశేషు ప్రావణ్యేనగుణా
వక్తైంకర్యైకాలక్ష్యః, ఏవంస్థితానాం శ్రీనైష్ఠవానాం మహాత్మ్య
నం, శ్రీమంత్రేద్వయేచ నియతత్వం - ఆచార్యప్రేమాధిక్యం, ఆచార్య
యేఈశ్వర విషయేచ కృతజ్ఞత్వం జ్ఞానవిరక్తిశాంతి మతాపరమసాత్త్వి
సహవాసకరణం,

౧ బాహ్యములైన సంగతులనన్నిటిని వాసనతోటే విడుచుటయు, ఎం
రుమానునే రక్షకమని బట్టాటయు, ఫలముదప్పదని విశ్వసించి యు
డుటయు, ఫలమునకుత్పరించుటయు, ఉండుదినములలో సంతోషించి
పచేసిన ఫలములలో ప్రవణుడై గుణానుభవ కైంకర్యములయందే కా
యాపన యగుటయును, ఇట్లుండుశ్రీనైష్ఠపుల యతిశయమునెరింగి
తోపించియుండుటయు, తిరుమంత్రమునందును ద్వయమునందును సా
తుడగుటయు, ఆచార్యప్రేమ ఘనమైయుండుటయు, ఆచార్యులప
ఎరమ్మెరుమాను పట్లను కృతజ్ఞుడై పోవుటయును, జ్ఞానమును విరక్తి
ను శాంతియును గలవాడైయుండు పరమసాత్త్వికునితో సహవాసము
యుటయును,

వైష్ణవాధికారి క్కవశ్యాపేక్షితమ్.

ఇంద్రాధికారిక్కు రహస్యత్రయముమ్, అనుసంధేయమ్.

ఎల్లాప్రమాణజ్ఞులిఖమ్ దేహత్తాలే పేతెన్దిరతు; తిరుమంత్రత్తిల్ ఆత్మావా
లేపేతెన్దిరతు; చరమశ్లోకత్తిల్, ఈశ్వరనాలేపేతెన్దిరతు; ద్వయత్తిల్ పెరి
య పిరాట్టియారాలే పేతెన్దిరతు.

పెరియ పిరాట్టియారాలే పేతానైయావతు - ఇవో పురుషకారమానాల
ల్లతు ఈశ్వరక్ కార్యమ్ శెయ్యానై.

ద్వయత్తుక్కుధికారి, అకిచ్చన్యముమ్, అనన్యగతిత్వముముడై యవక్ -
(అకిచ్చనొనన్యగతిశ్చరణ్య) ఎన్దుమ్, “పుకలొన్దిల్లావడియేక్” ఎన్దుమ్
శొల్లుకిఱపడియే.) ?

ఇవై యిరణ్ణమ్ ప్రపన్న పరిత్రాణత్తిలే శొన్నొమ్.

వైష్ణవాధికారిణోవశ్యాపేక్షితాని.

వైష్ణవాధికారిణో రహస్యత్రయమును సంధేయం.

సర్వప్రమాణైర్దేహేన పురుషార్థైశ్చత్తే; శ్రీమంత్రేణాత్మనా పురు
షార్థైశ్చత్తే; చరమశ్లోకేనేశ్వరేణ పురుషార్థైశ్చత్తే; ద్వయేన
శ్రీమహాలక్ష్మ్యై పురుషార్థైశ్చత్తే.

మహాలక్ష్మ్యై పురుషార్థలూభోనామ - ఆస్యాః పురుషకారభావం వినేశ్వరః
ద్వయన్యాధికారి అకించన్యానన్యగతిత్వవాక్. [కార్యంనకరోతితి.

ఇదం. ద్వయం ప్రపన్న పరిత్రాణే అపూచామ.

వైష్ణవాధికారికి ఆవశ్యాపేక్షితము.

ఇంద్రాధికారికి రహస్యత్రయము అనుసంధేయము.

సర్వప్రమాణముల యందును దేహముచే ఫలమనబడును; తిరుమంత్ర
మునందు ఆత్మచే ఫలమనబడును; చరమశ్లోకమునందు ఈశ్వరునిచే ఫ
లమనబడును; ద్వయమునందు పెరియపిరాట్టియారుచే ఫలమనబడును.

పెరియపిరాట్టియారుచే ఫలమగుట యగునది - ఈమె పురుషకారమపుత్రే
నేతప్ప ఈశ్వరుడు కార్యముచేయడనుట.

ద్వయమునకు అధికారి అకించన్యమును అనన్యగతిత్వమును కలవాడు.
ఈరెంటిని ప్రపన్న పరిత్రాణమందు చెప్పితిమి.

రహస్య రత్నాకరము.

- ౭ ఇతిల్ ముఱ్ఱూత్తల్, పెరియపిరాట్టియారై మున్నిట్టు ఈశ్వరస్థిరువడి
లై ఉపాయమాకప్పత్తుకిఱతు ; పిఱ్ఱూత్తల్ అచ్చేర్రియిలేఅడిమైయి
రక్కిఱతు .
- ౮ (శీ) ఎన్ఱు - పెరియపిరాట్టియారుక్కుత్తిరునామమ్.
- ౯ శ్రీయతే, శ్రయతే .
- ౧౦ ఇతుక్కుఅర్థమ్ = ఎల్లారుక్కుమ్ ఇవలై ప్పత్తి స్వరూపలాభమాయ్, ఇ
తనక్కుమ్ అవనై ప్పత్తి స్వరూపలాభమా యిరుక్కుమ్ ఎన్ఱు .
- ౧౧ ఇప్పోతు ఇవలై చ్చొల్లుకిఱతు పురుషకారమాక .
- ౧౨ నీరిలే నెరుప్పక్కి శరుమాప్పోలే , కుళిర్ న్దతిరువుళ్ళత్తిలే అపరాధత్తా
శీత్తమ్పిఱన్దాల్ పొఱుప్పతు ఇవళుక్కాక .

- ౭ అత్రపూర్వఖండేన మహాలక్ష్మీం పురస్కృత్యే శ్వరచరణా పుషాయఇతిసీ
కారః ; ఉత్తరఖండేన తస్మిన్నిధున్దైకైకర్య ప్రార్థనోచ్యతే .
- ౮ శ్రీరితి మహాలక్ష్మ్యః శ్రీనామ .
- ౯ శ్రీయతే - శ్రయతే .
- ౧౦ అస్యార్థః = సర్వేషామిమామా శ్రిత్యస్వరూపలాభః - అస్య స్తమాశ్రి
త్యస్వరూపలాభః .
- ౧౧ ఇదాసీమిమాంవదతి పురుషకారత్వేన .
- ౧౨ సీరేన్ని వృద్ధిరివశీతలే మనసిఅపరాధేనకాలుషోద్ధయే సహనమేతదర్థమ్ .

- ౭ ఇందుపూర్వభాగముచే పెరియపిరాట్టియారును పురస్కరించుకొని ఈ
రుని తిరువళిగళ్లను ఉపాయముగా పట్టబడుచున్నది - ఉత్తరభాగముచేత
నాచేరికయందు దాస్యము , యాచించబడుచున్నది .
- ౮ శ్రీ - యని పెరియపిరాట్టి యారుకు తిరునామము .
- ౯ శ్రీయతే - శ్రయతే .
- ౧౦ దీనికి అర్థము = అందరికిని ఈమెనుబట్టి స్వరూపలాభమై - ఈమెకు నతని
నిబట్టి స్వరూపలాభమైయుండును అని .
- ౧౧ ఇప్పుడు యీమెను చెప్పనది పురుషకారముగా .
- ౧౨ నీటియందగ్ని పెరుగునటుల చల్లని తిరువళ్లమునందు అపరాధముచే శీ త్
ము ఉదయించెనేని రక్షించునది ఈమెకొరకు .

౧౩ ఇవళ్ తాయాయ్, ఇవర్ కళ్ క్లేశమ్ పొలుక్కమాట్టా తే అవనుక్కువత్తి
యాయ్, ఇనియవిషయమాయిరుక్కైయాలే కట్టభివత్తపురుషకారమ్.
౧౪ తిరువడియైప్పొలుప్పిక్కు-మవళ్, తత్ శొల్ వత్తివరుమవనై ప్పొలుప్పిక్కు-
చ్చొల్లవేణ్ణావితే.

మతుప్పాలే ఇరునర్ శేర్తియుమ్ నిత్యమెన్నిటతు.

౧- ఇవళ్ శోడేకూడియే వస్తువిన్నడైయవుణ్డై.

౨ ఈశ్వరస్వాతన్త్ర్యతైయుమ్, చేతననుడైయ అపరాధతైయుమ్కణ్ణ అకల
మాట్టాళ్.

౫ చేతనునుక్కు ఇనైయిరణ్డైయుమ్ని నైత్తు అణ్ణవేణ్ణా.

౯ ఇత్తైల్-అశ్రయిక్కైక్కు-రుచియేవేణ్ణవతు, కాలమ్సార్క-వేణ్ణాన్నిటతు.

౩ ఇయంజనసితేహం క్లేశమ సహమానాతన్యపత్తి అభిమతవిషయో ౭ తో
౭ బాధితపురుషకారః.

౧౪ హనుమంతంక్షమాపయంతీయం స్వవచనమాగ్నేఆగచ్ఛంతం క్షమాపయ

౧౫ మతుపోభయోః సంక్లేషోనిత్యఇత్యుచ్యతే. [తీతి కై ముత్యసిద్ధ్యం.

౧౬ అనయామిళితై వాస్యవస్తునఃసద్భావః.

౧౭ ఈశ్వరస్వాతన్త్ర్యంచేతనాపరాధంచదృష్త్వా దూరేనభవతి.

౧౮ చేతనస్వైత్రతమభయం దృష్త్వానభేతన్యం.

౧౯ అనేనాశ్రయణే రుచిరేవాపేక్షితా - కాలోనప్రతీక్ష్య ఇత్యుచ్యతే.

౧౩ ఈమెత్తల్లిలయి వీరల క్లేశమునొర్వలేక వానికివత్తియై భోగ్యవిషయ
మైయుండుటచే దృష్ట్యపద్రవము లేని * పురుషకారము.

తిరువడిని క్షమింపచేసినఈమె తనవార్తాపథము వచ్చువానిని క్షమింపచే
య చెప్ప నక్కరలేదు కదా.

౫ మతుపుచేతను ఉభయచేర్తియును నిత్యమనబడుచున్నది.

౧౬ ఈమెతోకూడి యేవస్తువుయొక్కఉనికి.

౧౭ ఈశ్వరుని స్వాతన్త్ర్యమునున్న చేతనుని అపరాధమునున్నచూచియ

౧౮ చేతనునికి ఇవి రెండును తలంచివెరువ నక్కరలేదు. [ఉభాయదు.

ఇందుచేత నాశ్రయించుటకు రుచియేకావలయును కాలమునుచూడ న
క్కరలేదు అనబడుచున్నది.

౯ ఈశ్వర పిరాట్టి వీరిముగ్ధుల యొక్క దృష్టులను బాధలేని అనుట.

- ౨౦ ఇవల్ సన్నిధియాలే కాకమ్ తలై పెత్తతు , అతు ఇల్లామెయాలే రావణా ముడిన్దా.
- ౨౧ పురుషకారబలతాలే స్వాతన్త్ర్యమ్ తలై శాయ్న్దాల్ తలైయెడుక్కు గుణజ్జలై చొల్లుకిఱతు నారాయణపదమ్.
- ౨౨ అవై యావన - వాత్సల్యముమ్ , స్వామిత్యముమ్ , సౌశీల్యముమ్ , సౌలభ్యముమ్ , జ్ఞానముమ్ , శక్తియుమ్.
- ౨౩ కుత్తజ్జు వెరువామెక్కు వాత్సల్యమ్ ; కార్యం శెయ్యం ఎన్దు తుణి క్కు స్వామిత్యమ్ - స్వామిత్యజ్జుకలామెక్కు సౌశీల్యం , కణ్ణపత్తు కెక్కు సౌలభ్యం ; విరోధియెప్పొక్కి త్తన్నెక్కొడ్డుక్కెక్కు జ్ఞానశక్తికల్.

- ౨౦ ఏతత్సన్నిధినాకాకేనశిరఃప్రాప్తంతదభావేన రావణోమృతః.
- ౨౧ పురుషకారబలేనస్వాతన్త్ర్యో నిమగ్నేఉద్బధ్యమానా గుణానావ నారాయణపదం .
- ౨౨ తేచవాత్సల్యంస్వామిత్యం సౌశీల్యంసౌలభ్యంజ్ఞానంశక్తిశ్చ .
- ౨౩ అపరాధందృష్ట్యై భయాయవాత్సల్యం; కార్యంకుఢ్యాదితి దార్ధ్యాయ స్వామిత్యం, స్వామిత్యందృష్ట్యాదూర మగమనాయసౌశీల్యం , దృష్ట్యా యణాయసౌలభ్యం , విరోధిననివృత్తస్వాత్మానం దాతుముపయు క్తేజ్ఞానశక్తి.

- ౨౦ ఈమెనన్నిధిచే కాకముతలనుపొందినది , అదిలేనందుచే రావణుడు నశి చెను.
- ౨౧ పురుషకారబలముచే స్వాతంత్ర్యము తలగ్గుంగనేని తలనెత్తెడిగుణము లను చెప్పుచున్నది - నారాయణపదము .
- ౨౨ అవియగునవి - వాత్సల్యము , స్వామిత్యము , సౌశీల్యము , సౌలభ్యము జ్ఞానము , శక్తియును .
- ౨౩ దోషములనుచూచి వెరువకుండుటకు = వాత్సల్యము ; కార్యమును నునని విశ్లేషించుటకు స్వామిత్యము , స్వామిత్యమును చూచి యడ బాయకుండుటకు సౌశీల్యము , చూచిపట్టుకొనుటకు సౌలభ్యము , విరోధినిపోగొట్టి తన నిచ్చుటకు జ్ఞానశక్తులు .

ఇట్లు వచ్చిన సౌలభ్యత్వ క్షణైనిలమ్ అర్చావతారమ్.
 ఇతుతాక్ పరవ్యూహవిభవజ్ఞో పోలన్తి క్షే కణ్ణాలేకాణలామ్బుడి యిరు
 ఇవై యెల్లామ్ సమక్కునమ్మెరుమాళ్ పక్కలిలే కాణలామ్. [క్కుమ్.
 తిరుక్కైయులేపిడిత్త దివ్యాయుధజ్ఞకుమ్, వైత్తల్లాలెన్దైయుమ్, కవిత్త
 ముడియుమ్, ముకముమ్ ముఱునలామ్, ఆననపద్మత్తిలే యల్లుత్తినతిరు
 వడికళుమాయ్ నిఱ్ఱిఱున్దైయే నమక్కుత్తల్లామ్.
 రక్షకత్వభోగ్యత్వజ్ఞళింజ్ఞుమ్ తిరుమేనియిలేతోత్తుమ్.
 (చరణా) తిరువడికళై.
 ఇత్తై - శేర్రియల్లైయుమ్ ఉపాయపూర్తియైయుమ్ శొల్లుకిఱ్ఱు.

అత్రోక్తసౌలభ్యస్యసీమా భూమిరర్చావతారః.
 అయంచపరవ్యూహ విభవాదినన్నభవతి నేత్రాభ్యాండ్రష్టాంయోగ్యః.
 ఏతత్సర్వమస్తాకం శ్రీరంగనాథస్య సమీపేద్రష్టవ్యం.
 శ్రీహస్తయోర్ధృతాని దివ్యాయుధాని, అభయముద్రితహస్తః, ధృతకి
 రీటః, ముఖంహాసశ్చ౭౭ససపద్మేదృఢతయాస్థాపితౌశ్రీచరణౌ, ఏతైర్భ్య
 క్తస్యా౭౭వస్థితీరేవాస్తాకంశరణం.
 రక్షకత్వంభోగ్యత్వ ముభయమపిశ్రీవిగ్రహేప్రకాశతే.
 (చరణా) శ్రీపాదా.
 అనేనసాహిత్య సౌందర్యముపాయ పూర్తిశ్చోచ్యతే.

ఇచ్చట చెప్పిన సౌలభ్యమునకు చరమభూమి అర్చావతారము.
 ఇదిపర వ్యూహ విభవముల వలెగాక కంటిచే చూడతగునట్లుండును.
 ఇవి అన్నియు మనకు నంబెరుమాళ్లవల్ల చూడనగును.
 శ్రీహస్తమున బట్టిన దివ్యాయుధములును, ఉంచుకొని వెరువకుమనిన
 హస్తమున్ను, సుధృతకిరీటమున్ను, ముఖమున్ను మందస్థితమున్ను, ఆన
 నపద్మమునందు స్థాపితమైన తిరువడిఘట్టును కలవాడై నిలచినస్థితియే మ
 నకురక్షకము.
 రక్షకత్వ భోగ్యత్వములు రెండును తిరుమేనిలో తోచును.
 (చరణా), తిరువడిఘట్లను.
 ఇందుచే చేరికసాంపును, ఉపాయపూర్తిని చెప్పబడుచున్నది.

- 30 పిరాట్టియుమ్ అవనుమ్ విడిలుమ్ తిరువడికళ్ విడతు -
 “తిణ్ కల్లలాయరుక్కుమ్. ” ౧
- 31 శేషిపక్కల్ శేషభూతనిట్టియుమ్తుతై, ప్రజైములై యిలేవాయ్
 క్కుమాప్పలే.
- 32 ఇత్తల్ - పిరాట్టిక్కిరుప్పడమాయ్ గుణప్రకాశకముమాయ్ శిశుపాలు
 యు మకప్పడ త్తిరుత్తి చేర్చుక్కొళ్ళుమ్ తిరుమేనియై ని నెక్కిఱతు.
- 33 (శరణమ్) ఇప్పప్రా ప్తిక్కుమ్ అనిప్పనివారణత్తుక్కుమ్ తప్పాత డపా
 మాక.
- 34 ఇత్తల్ - ప్రాప్యదానే ప్రాపకమెన్దిఱతు.
- 35 కీర్టొన్న మూన్టుమ్ ప్రాప్యమితే.

- 30 లక్ష్మీసచత్యజతశ్చేదపి చరణౌనత్యజతః -
 “ దృఢచరణావితివర్తే తే. ” ౧
- 31 శేషివిషయే శేషభూతస్య ప్రవేశస్థానం ప్రజాయా స్తనమివ.
- 32 అనేనలక్ష్మ్యైవాసస్థాన భూతో గుణప్రకాశకః శిశుపాలంచ ప్రాప్తయే
 త్వమేలయితా శ్రీవిగ్రహఉచ్చ్యతే.
- 33 (శరణం) ఇప్పప్రాప్తేరనిప్పని వారణస్యచావ్యభిచార్యపాయం.
- 34 అనేనప్రాప్యమేవ ప్రాపకమిత్తుచ్చ్యతే.
- 35 పూర్వోక్తంతితయ మపిప్రాప్యంహి.

- 30 పిరాట్టియును, అతడును, విడిచినను తిరువడిక్కుల్లు విడువవు -
 “ తిణ్కల్లల్ ” విడుండు. ౧
- 31 శేషిపట్ల శేషభూతుడు దిగెడిరేవు, ప్రజ స్తనమునందున నొరు
 32 ఇందుచేపిరాట్టికి ఉనికిపట్టే శిశుపాలుని కూడదిద్ది చేర్చుకొనెడి తిరువ
 నులేలచునది.
- 33 (శరణం) ఇప్పప్రాప్తికిని, అనిప్ప నివారణమునకు తప్పని డపాయ
- 34 ఇందుచేప్రాప్యమైనదే ప్రాపకమన బడుచున్నది.
- 35 క్రిందచెప్పిన మూషును ప్రాప్యమేకదా.

- 32 ఇవక్ శేయలఱుతియాలే ఉపాయమాక్కుకొని త్తనె.
- 3౮ (చరణౌశరణమ్) ఎన్తేయాలే- ఉపాయా న్తరవ్యాప్తమాన ఉపాయమె
- 3౯ (ప్రపద్యే) పత్తుకితే. నిజతు
- ౪౦ వాచికమాకవుమ్, కాయకమాకవుమ్ పత్తినాలుమ్ పేత్తుక్కిచ్చివ్విల్లె; జ్ఞానానొత్తుమాకైయాలే మానసమాకక్కడవతు.
- ౪౧ ఉపాయమ్ అవనాకైయాలుమ్, ఇవెనేరే ఉపాయమల్లామైయాలుమ్, ఇమ్మాన్తుమ్ వేణుమెన్నిట నిర్బన్ధమిల్లె. [క.
- ౪౨ వర్తమాననిర్దేశమ్ సత్వమ్ తలైయెడుత్తు అజ్ఞినపాతు అనునన్ది క్కైక్కా

- 32 అస్యాశక్తోపాయం కరోతీతి.
- 3౮ (చరణౌశరణమ్) ఇత్త్యుక్తత్వాదు పాయాంతరవ్యాప్తతోపాయఇత్త్యు
- 3౯ (ప్రపద్యే) ఆశ్రయామి. [చ్యుతే.
- ౪౦ వాచికేకాయకేఆశ్రయణేషి ఫలస్యాలాభోనాస్తీ; జ్ఞానానొత్తు ఇత్త్యుక్తత్వానాననభవితవ్యం.
- ౪౧ ఉపాయః సవేతి ఆయంపుథ గుపాయోనభవతి అతపతత్రితయమవ్య తీతమితినిర్బంధోనాస్తీ.
- ౪౨ వర్తమాననిర్దేశః సత్వోన్మీలనేభయేసతి తదానుసంధానాయ.

- 32 వీనివ్యాపార శూన్యతచేతను ఉపాయముగా చేసుకున్నా డింతనె.
- 3౮ (చరణౌ శరణమ్) అనుటచేతను ఉపాయాంతర వ్యాప్తమైన ఉపాయ మనబడుచున్నది.
- 3౯ (ప్రపద్యే) పట్టుచున్నాడను.
- ౪౦ వాచికముగాను, కాయకముగాను పట్టినను ఫలమునకు హానిలేదు; జ్ఞానానొత్తుం అగుటచే మానసికముగా కాగలదు.
- ౪౧ ఉపాయము అతడగుటచేతనున్న, ఇవి సాక్షాదుపాయములుగాకుండుట చేతనున్న యీమూడును కావలయుననెడి నిర్బంధములేదు.
- ౨ వర్తమాన నిర్దేశము సత్వముతలకైతి భయమును చెందునపుడు అనుసంధించుకొరకు.

- ౪౩ ఉపాయాన్తరజ్జుళి నెట్టు శెల్లామెక్కుమ్, కాలక్షేపతుక్కుమ్, ఇనిమె
యా లే విడువైళ్లామె గూలుమ్ నడక్కుమ్.
- ౪౪ పేత్తుక్కుప్పలకాల్ వేణుమెన్టుని నెక్కిల్ ఉపాయమ్ న్ముప్తుమ్.
- ౪౫ ఉత్తరవాక్యతాలే ప్రాప్యంకొల్లుకిఱతు.
- ౪౬ ప్రాప్యాన్తరత్తుక్కన్తెనై.
- ౪౭ ఉపాయాన్తరజ్జు శెవిట్టు చరమోపాయతైపత్తీనాప్పేలే, ఉపేయాన్తరమా
న ఐశ్వర్యకై వల్యజ్జు శెవిట్టు ఎత్తేయానప్రాప్యతై అర్థిక్కిఱతు.
- ౪౮ ఇనకాల్లిక్క వేణుమో, సర్వజ్ఞక ఇవకన్తి నైవఱియానొవెన్సిల్.
- ౪౯ ఇవకపాశురమ్ కేట్టవాఱేతిరుప్రళ్యమ్ ఉకక్కుమ్.
-
- ౪౩ ఉపాయాంతరేషు మనసోఽగమనార్థః - కాలక్షేపస్యాపి రస్యతయాభ్యక్తు
మశక్యత్యాచ్యాయవర్తతే.
- ౪౪ ఫలాయబహుకాలా వేక్షేతి స్తరణే ఉపాయశ్చ్యోతోభవతి.
- ౪౫ ఉత్తరవాక్యేన ప్రాప్యముచ్చ్యతే.
- ౪౬ ప్రాప్యాంతరాయనభవతీతి.
- ౪౭ ఉపాయాంతరాకత్వక్వా చరమోపాయస్యాశ్రయణవత్ ఉపేయాంతరై
శ్వర్యకైవల్యే త్యక్తాసీమాభూతప్రాప్యమర్థ్యతే.
- ౪౮ అనేనార్ధసియంకింసర్వజ్ఞ ఏతదభిప్రాయం నజానాతికిమితిచేత్.
- ౪౯ ఎతద్వాక్యేశ్చ తేమనః ప్రసన్నంభవతి.
-
- ౪౩ ఉపాయాంతరముల యందు మనస్సు నడవ కుండుటకును కాలక్షేపమున
కున్ను, భోగ్యతచే విడువ నలవిగోపించు చేతనున్ను నడుచును.
- ౪౪ ఫలమున కనేకపర్యాయములు కావలయునని తలచెనేని ఉపాయము జారి
పోవును.
- ౪౫ ఉత్తర వాక్యముచేత ప్రాప్యము చెప్ప బడుచున్నది.
- ౪౬ ప్రాప్యాంతరమునకు కాదనుట.
- ౪౭ ఉపాయాంతరములను విడిచి చరమోపాయమును పట్టునటుల ఉపేయాం
తరములైన ఐశ్వర్యకై వల్యములను విడిచి చరమమైన ప్రాప్యమున ర్థిం
చునది.
- ౪౮ ఇతదర్థించ వలయునొ, సర్వజ్ఞుడతడితని తలపు నెరుగఁడోయనిన.
- ౪౯ వీనివలుకును వివగనే తిరుచ్చల్లము సంతోషించును.

(శ్రీమతే.)

- ౧ పెరియపిరాట్టియాచోడే కూడియిరున్దుళ్ళవనుక్కు.
- ౨ అవక్ ఉపాయమామిడత్తిల్ తాక్ పురుషకారమాయిరుక్కుమ్; అవక్ ప్రాప్యనామిడత్తిల్ తాక్ ప్రాప్యైయుమాయ్, కై జ్జుర్యవర్థకైయుమాయిరుక్కుమ్.
- ౩ ఇతిలే - తిరుమన్త్రిత్తిల్ శొన్నప్రాప్యతైవిశదమాక అనునన్దిక్కిటతు.
- ౪ ఇళైయ పెరుమాళ్లై వ్పొలే ఇరువరుమాన శేర్రియిలేఅడిమై శెయ్ కైము అడిమైతాక్ సిద్ధిప్పతుమ్ రసిప్పతుమ్ అచ్చేర్రియిలే. [తై. (నారాయణాయ.)]

౦ (శ్రీమతే.)

- ౧ మహాలక్ష్మ్యైసహస్థితాయ.
- ౨ అస్యోపాయత్వా వస్థాయాన్వయం పురుషకారభూతా; అన్యప్రాప్యత్వా వస్థాయాన్వయం ప్రాప్యభూతా కైంకర్యవర్థికాచతివత్తి.
- ౩ అస్తిక్ శ్రీమంత్రోక్తం విశదతయానుసంధీయతే.
- ౪ బాలస్వామివత్ ఉభయరూపవిభుసే కైంకర్యకరణం ప్రాప్తం.
- ౫ కైంకర్యసిద్ధ్యతి రన్యతిచైత నిధునే.
- ౬ (నారాయణాయ.)

౦ (శ్రీమతే.)

- ౧ పెరియపిరాట్టియారుతో కూడియున్న వాని కొరకు.
- ౨ అతడు ఉపాయమగుచోట తాను పురుషకారమై యుండును; అతడు ప్రాప్యమైనచోట తాను ప్రాప్యమై కైంకర్యవర్థకయును అయి యుండును.
- ౩ ఇందు తిరుమంత్రమునందు చెప్పిన ప్రాప్యమును విశదముగా ననుసంధించునది.
- ౪ ఇళైయ పెరుమాళ్లవలె ఉభయులైన చేర్రియ దు ధాన్యముచేయుట క్రమప్రాప్తము.
- ౫ ఈదాన్యమైతే సిద్ధించునదిన్ని రసించునదిన్ని ఆచే యందే.
- ౬ (నారాయణాయ.)

- ౫౭ సర్వశేషియాయుశ్శవనుక్కు.
 ౫౮ ఇతిలేతిరుమేనియైయుమ్ గుణజ్ఞై యుమ్ శొల్లుమ్.
 ౫౯ శేషిత్వత్తిలేనొక్కు.
 ౬౦ ప్రాప్తవిషయత్తిల్ కైజ్జుర్యమితే రసిప్పతు.
 ౬౧ ఇందచతుర్థి, కైజ్జుర్యత్తై ప్రకాశిప్పిక్కిఱతు.
 ౬౨ కైజ్జుర్యన్దాక నిత్యమ్.
 ౬౩ నిత్యమాక ప్రార్థితై పెఱవేణుమ్.
 ౬౪ శేషిక్కుఱతిశయత్తైవిల్లైక్కై శేషభూతనుక్కుస్వరూపలాభముమ్, ప్ర.
 ౬౫ (నమః.)

[ప్యముమ్

- ౫౭ సర్వశేషిణే.
 ౫౮ అత్రశ్రీవిగ్రహాగుణాశ్చిచ్చ్యతే.
 ౫౯ శేషిత్వేతాత్పర్యం.
 ౬౦ ప్రాప్తవిషయే కైంకర్యంఖలురస్యతే.
 ౬౧ ఇయంచతుర్థీకైంకర్యం ప్రకాశయతి.
 ౬౨ కైంకర్యంచనిత్యం.
 ౬౩ నిత్యంప్రార్థితైప్రప్రాప్తం యోగ్యం.
 ౬౪ శేషిణోతిశయస్యవర్ధనం శేషభూతస్యస్వరూపలాభఃప్రాప్యంచ.
 ౬౫ (నమః.)

- ౫౭ సర్వశేషియై యుండువాని కొరకు.
 ౫౮ ఇందుతిరుమేను నున్న గుణములనున్న చెప్పను.
 ౫౯ శేషిత్వము నందు చూపు.
 ౬౦ ప్రాప్త విషయమునందు కైంకర్యమేకదా రసించునది.
 ౬౧ ఈచతుర్థి కైంకర్యమును ప్రకాశింప చేసుచున్నది.
 ౬౨ కైంకర్యమైతే నిత్యము.
 ౬౩ నిత్యముగా ప్రార్థించే లభించ వలయును.
 ౬౪ శేషికితిశయమును పెంచుట శేషభూతునకు స్వరూపలాభమును ప్రా
 ౬౫ (నమః.)

[ము

- ౬౬ కై జ్యుర్యత్తిలోకళైయఱుక్కిఱుతు.
- ౬౭ కైళైయావతు - తనక్కెన్న ప్పణ్ణుమతు.
- ౬౮ ఇతిలే అవిద్యాదికళుమ్ కట్టియుణ్ణుమ్,
- ౬౯ „ ఉనక్కేనామాళ్చెయ్ వైమ్ „ ౧ ఎన్నువ్వుడియే యాకవేణుమ్.
- ౭౦ సాందర్యమ్ అంతరాయమ్ ; కీట్టొన్న కై జ్యుర్యముమ్ అప్పడియే.
- ౭౧ కై జ్యుర్యప్రార్థనైహలే ఇప్పదత్తిల్ ప్రార్థనై యుమ్ ఎన్ఱుముణ్ణు.
- ౭౨ „ మరున్దేనగళ్ పోకమక్కిళ్ చిక్కు „ ౨ ఎన్నానిన్ఱు తితే.
- పిల్లైలోకాచార్యర్ తిరువడికళే శరణమ్.

- ౬౬ కైంకర్యవిరోధినిపుత్యతే.
- ౭ విరోధినామ - స్వస్యేతిక్రియమాణత్వం.
- ౮ అత్రావిద్యాదయోవినివర్త్యంతే.
- ౯ తవైవయందాస్యం కుర్త్యత్తుక్తప్రకారేణభవితవ్యం.
- ౧౦ సాందర్యమంతరాయః - పూర్వోక్తకైంకర్యంచత్తథైవ.
- ౧౧ కైంకర్యప్రార్థనావదస్తిక పదేప్రార్థనాచనదాస్తి.
- ౧౨ ఔషధమస్తద్భోగవర్గస్య.

[శ్రీమన్ లోక గురవేనమః.

- ౧ కైంకర్యమునందు కలుపును కోయుచున్నది.
- ౨ కలుపగునది తనకని చేసునది.
- ౩ ఇందు అవిద్యాదులును తీసివేయబడును.
- „ ఉనక్కేనామాళ్చెయ్ వైమ్ „ ౧ అనునట్లు కావలయును.
- ౭౦ సాందర్యము అంతరాయము , క్రిందచెప్పిన కైంకర్యమున్ను అప్రకార
- ౭౧ కైంకర్యప్రార్థనవలె యీపదమందు ప్రార్థనయు నెల్లప్పుడుఉండును. [మే
- ౨ „ మరున్దేనగళ్ పోకమక్కిళ్ చిక్కు „ ౨ అనుచునున్నదికదా.

ఉలకాశరియర్ తిరువడికళే శరణమ్.

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

ద్వయప్రకరణము

సమాప్తము.

౧౧ తి - హ - నీకే మేము కైంకర్యమును చేతుము.

౧౨ తి - వా - మందే మాభోగ సుఖమును.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః .

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః .

*

ముముక్షువృద్ధి చరమశ్లోక ప్రకరణమ్ .

పా ౧౦.౪ మ్ .

*

- ౧ కీర్త్యలంకారవిశేషజ్ఞుడై ఉపదేశిక్ , అవైదుశ్యకర్తృత్వమ్ , స్వరూపవి
రోధికత్వమ్ ని నైత్తుశోకావిష్టనాన అర్జున నైక్కుఁజిత్తు అనన్యదైయశో
కనివృత్త్యర్థమాక ఇని ఇతుక్కు అవ్వరుకిన్దై ఎన్నలా మృజియానచరమోపాయ
తైయరుళిచ్చెయ్ కె యాలేచరమశ్లోక మెత్తు ఇతుక్కు ప్పేరాయరుక్కిఁజుతు
౨ ఇతిత్ , పూర్వార్థతాలే అధికారికృత్యతై అరుళిచ్చెయ్ కేఱాకా ; ఉత్తరార్
థతాలే ఉపాయకృత్యతై అరుళిచ్చెయ్ కేఱాకా .
- ౩ అధికారిక్కు కృత్యమావతు ఉపాయపరిగ్రహమ్ .

- ౧ పూర్వం కేమచిదుపాయే మా క్తేమతేదుశ్యకాః , స్వరూపవిరోధిన ఇతి జ్ఞా
త్వాశోకావిష్టమర్జునం ప్రతితస్యశోకనివృత్త్యర్థమిత ఉత్కృష్టోనాస్తీతి చ
రమోపాయస్యకథనాత్ చరమశ్లోక ఇత్యన్యనామభవతి .
- ౨ అత్ర పూర్వార్థేనాధికారికృత్యమాహ ; ఉత్తరార్థేనోపాయకృత్యమా
౩ అధికారిణఃకృత్యంనా మోపాయపరిగ్రహః . [హ

- ౧ క్రిందకోన్ని ఉపాయవిశేషముల నుపదేశించగా , అవిదుశ్యకములనియ
స్వరూపవిరుద్ధములనియు తలచిశోకావిష్టుడైన అర్జునునిగురించి అతని శ
కనివృత్త్యర్థమై ఇకదీనిపై నలేదనునట్టి చరమోపాయమును కృ
యింతుచే చరమశ్లోకముని దీనికిపేరై యున్నది .
- ౨ ఇందు పూర్వార్థముచేత అధికారికృత్యమును కృపచేయుచున్నాడు , ఉ
త్తరార్థముచేత నుపాయకృత్యమును కృపచేయు చున్నాడు .
- ౩ అధికారికి కృత్యమగునది ఉపాయ పరిగ్రహము .

- ౪ అత్తై సాజ్జమాక విధిక్కితాక్ .
 ౫ రాగప్రాప్తమాన ఉపాయన్దానే వైధమానాల్ కడుకపరిగ్రహిత్కైక్కు
 ౬ ఇతిల్ పూర్వార్థమ్ ఆఱుపదమ్. [ఉడలాయిరుక్కుమితే .
 ౭ (సర్వధర్మాన్ .)
 ౮ ఎల్లాధర్మజ్జలైయుమ్ .
 ౯ ధర్మమావతు = ఫలసాధనమాయిరుక్కుమతు .
 ౧౦ ఇజ్జుచ్చొల్లుకిఱ ధర్మశబ్దమ్ దృష్టఫలసాధనజ్జలై చొల్లుకై యన్తిక్కే ,
 మోక్షఫలసాధనజ్జలై చొల్లుకిఱతు .
 ౧౧ అవై తాక్ శ్రుతి స్మృతి విహితజ్జళాయ్ ఫలవాయిరుక్కైయాలే బహు
 వచనప్రయోగమ్ పజ్జుకిఱతు .

తంసాంగంవిదధాతి .

రాగప్రాప్తఉపాయో వైధశ్చేత్ శీఘ్రపరిగ్రహస్య పయ్యక్తోభవతిఱి
 అత్రపూర్వార్థంపట్ పదం . [బు .

(సర్వధర్మాన్ .)

సర్వాధర్మాంశ్చ .

ధర్మోనామ = ఫలసాధనభూతా .

- ౧౦ అత్తోక్తోధర్మశబ్దో దృష్టఫలసాధనపరోసకింతు , మోక్షఫలసాధనానివ
 ౧౧ తేశ్మృతి స్మృతివిహితా బహువిధాఇతిబహువచనం . [దతి .

౪ దాని నిసాంగముగా విధించుచున్నాడు .

రాగప్రాప్తమైన ఉపాయమే వైధమాయేనేని శీఘ్రముగా పరిగ్రహిం
 చుటకు ఉపయుక్తమై యుండునుకదా .

ఇందు పూర్వార్థము ఆరుపదములు గలది .

(సర్వధర్మాన్ .)

అన్ని ధర్మములను .

ధర్మముగునది = ఫలసాధనమై యుండునది .

- ౧౦ ఇచ్చటధర్మశబ్దము దృష్టఫలసాధనములను చెప్పుటకాకుండా, మోక్షఫ
 సాధనములను చెప్పుచున్నది .

అవియైతే శ్రుతి స్మృతి విహితములై అనేకములై యుండుటచే బహువచన
 ప్రయోగము చేయబడుచున్నది .

౧౨ అనైయావన; - కర్తజ్ఞానభక్తియోగజ్ఞభుమ్, అవతారరహస్యజ్ఞానమ్ పురుషోత్తమవిద్యై, దేశవాసమ్, తిరునామసంకీర్తనమ్, తిరువిళ్ళై రికై, తిరుమాలైయెక్కుత్తోడక్కమాన ఉపాయబుద్ధ్యా శైయ్యు మ్మవైయుమ్.

౧౩ సర్వశబ్దతాలే - అపూర్వాసాధనవిశేషజ్ఞతై అనుష్ఠిక్కుమిడత్తిల్ అవత్తుక్కు యోగ్యతాపాదకజ్ఞాననిత్యకర్తజ్ఞతైచ్చొల్లుకిటతు.

౧౪ ఆక, శ్రుతిస్మృతిచోదితజ్ఞానమ్, నిత్యనైమిత్తికాదిరూపజ్ఞానకర్తయో గామ్యసాయజ్ఞో ఎన్ద్రపడి.

౧౫ ఇవతై ధర్మమ్ ఎన్నిటతు భ్రమిత్తఅర్జునక్ కరుతాలే.

౧౬ (పరిత్యజ్య.)

౧౨ తేచ; - కర్తజ్ఞానభక్తియోగాః, అవతారరహస్యజ్ఞానం, పురుషోత్త విద్యా, దేశవాసః, శ్రీనామసంకీర్తనం, శ్రీదీపారోపణం, శ్రీమాలైకై కర్యమిత్యే తత్రభృతీన్యసాయ బుద్ధ్యాక్రియమాణానిసంవాణి.

౧౩ సర్వశబ్దేన - తాదృశసాధనవిశేషానుష్ఠాన సమయేతేషాంయోగ్యతా దకానినిత్యకర్తాఽభ్యుచ్చ్యంతే.

౧౪ ఏవం, శ్రుతిస్మృతివిహిత, నిత్యనైమిత్తికాదిరూప కర్తయోగామ్యసాయానీత్యర్థః.

౧౫ ఇమంధర్మమితి భ్రాంతార్జునతాత్పర్యేణాహ.

౧౬ (పరిత్యజ్య.)

౧౨ అవియగునవి; - కర్తజ్ఞానభక్తియోగములును, అవతారరహస్యజ్ఞానము పురుషోత్తమవిద్యయు, దేశవాసము, తిరునామసంకీర్తనము, తిరువిళ్ళై క్కును ప్రజ్వలింపచేయుట, తిరుమాలికలనెత్తుటయు మొదలైన ఉపాయబుద్ధ్యా చేయువానినిన్ని.

౧౩ సర్వశబ్దముచే - ఆయాసాధనముల ననుష్ఠించునపుడు వానిటికి యోగ్యతాపాదకములైన నిత్యకర్తములను చెప్పనది.

౧౪ ఇట్లు, శ్రుతిస్మృతిచోదితములై, నిత్యనైమిత్తికాది రూపములైన కర్తయోగామ్యసాయములనునట్లు.

౧౫ వీనిని ధర్మమనునది భ్రమించిన అర్జునుని తాత్పర్యముచే.

౧౬ (పరిత్యజ్య.)

- ౧౭ త్యాగమావతు - ఉక్తోపాయబుద్ధి అనుసద్ధిత్తు, శుక్తికైయిలే రజతబుద్ధి పణ్ణవారై ప్సలేయుమ్, విపరీతదిశాగమనమ్ పణ్ణవారై ప్సలేయుమ్, అనుపాయబుద్ధిలే ఉపాయబుద్ధిపణ్ణి నోమ్ ఎన్నిట బుద్ధివి శేషత్తోడత్యజ్యత్కై.
- ౧౮ (పరి) ఎన్నిట ఉపసర్గత్తలే పాతకాదికత్తై విషుమాప్సలే, రుచివాసనైక శోడుమ్, లజ్జియోడుమ్ కూడమటువలిడతపడివిడ వేణుమ్ ఎన్నిటతు.
- ౧౯ ల్యిప్పలే, “స్నాత్వాభుంజీత” ౧ ఎన్నుమాప్సలే, ఉపాయాంతరజ్జలైవి ట్టేపత్త వేణుమ్ ఎన్నిటతు.
- ౨౦ “చచాలచాపఞ్చముమోచవీరః” ౨ ఎన్నిటపడియే, ఇవై అనుపాయబుద్ధి నమాత్రమన్త్రిక్కై కాల్కట్టుఎన్నిటతు.

- ౧౭ త్యాగోనామ - ఉక్తోపాయాననుసంధాయ, శుక్తరజతబుద్ధికర్తారణ్యవ, విపరీతదిశాగమనకర్తారణ్యవ, చై తేష్వనుపాయేషూపాయ బుద్ధింకృతవాస స్తీతిబుద్ధివిశేషేణత్యాగః.
- ౧౮ (పరి) త్యుపసర్గేణపాతకాదిత్యాగవత్, రుచివాసనాభ్యాం, లజ్జయాసహ అపునరన్వయంత్యాగః కర్తవ్యమిత్తుచ్చ్యతే.
- ౧౯ ల్యిపా, “స్నాత్వాభుంజీతేతివత్” ౧ ఉపాయాంతరాణిత్యక్తై వాశ్రేయణంకర్తవ్యమిత్తుచ్చ్యతే.
- ౨౦ “చచాలచాపంచముమోచవీరః” ౨ ఇత్యుక్తప్రకారేణానుపాయమాత్రమేవనభవతి కింతుపాదబంధ నమిత్తుచ్చ్యతే.

- ౧౭ త్యాగమగునది - ఉక్తోపాయములననుసంధించి, శుక్తికయందు రజతబుద్ధిచేయువారివలెనును, విపరీతదిశాగమనము చేసేవారివలెనును, అనుపాయములందు ఉపాయబుద్ధిచేసితిమనెడి బుద్ధివిశేషముతో త్యజించుట.
- ౧౮ (పరి) అనెడి ఉపసర్గచే పాతకాదులను విడుచునటుల, రుచివాసనలతోను లజ్జతోనుగూడ మరల నన్వయించ నటుల విడువవలయు ననబడుచున్నది.
- ౧౯ ల్యిప్పచే, “స్నాత్వాభుంజీత” ౧ అనునటుల ఉపాయాంతరములను విడిచేపట్టవలయు ననబడుచున్నది.
- ౨౦ “చచాలచాపంచముమోచవీరః” ౨ అనినట్లు ఇవి యనుపాయములై నమాత్రమేగాక కాలుకట్టనబడుచున్నది.

- ౨౦ చక్రవర్తియైపోలే ఇట్లు క్లౌక్కుఁజున్పు.
- ౨౧ సర్వధర్మజ్ఞులై యుమ్మిటెన్పు శొల్లుకెయాలే శిలర్ అధర్మజ్ఞు పుకుదు ఎన్బార్కల్.
- ౨౨ అతుకూడాతు, అధర్మజ్ఞులైచ్చెయ్యెన్పు శొల్లుమెయాలే.
- ౨౩ తన్నడెయేశొలిత్తాకాతోవెన్నిల్.
- ౨౪ అకాతు, ధర్మశబ్దమ్ అధర్మనివృత్తియైక్కాట్టామెయాలే.
- ౨౫ కాటినాలుమ్, అత్తెయ్యిన్ద్రవత్తెచ్చిన్ద్రామిత్తనై.
- ౨౬ తన్నెయుమ్, ఈశ్వరనైయుమ్, ఫలత్తెయుమ్ పార్తాల్ అనై పుగురన
- ౨౭ (మామ్.)

యన్

- ౨౦ చక్రవర్తివచ్చుత్తుపయక్త.
- ౨౧ సర్వధర్మాత్మక్షేత్తుక్త త్వాత్కేచిదధర్మాశామవకాశత్వాహు.
- ౨౨ సనభవేత్, అధర్మా కుర్వేత్తుక్త త్వాత్.
- ౨౩ స్వతపశ్రాత్సనభవతికిమితిచేత్.
- ౨౪ సభవతి, ధర్మశబ్దస్యాధర్మనివృత్తిప్రకాశకత్వాభావాత్.
- ౨౫ ప్రవర్ణయత్వపి, తద్వ్యతిరిక్తంపదతి.
- ౨౬ స్వం, ఈశ్వరం, ఫలంచవశ్యతిచేత్ తత్రప్రవేశమార్గోనాస్తి.
- ౨౭ (మామ్.)

- ౨౦ చక్రవర్తివలెనే పోగొట్టుకొనుటకు అనుకూలము.
- ౨౧ సర్వధర్మములను విడిచి అనిచెప్పుటచే కొందరు అధర్మములు ప్రవేశించునరి.
- ౨౨ అదికూడదు, అధర్మములను జెయ్యిఅని చెప్పనందుచే.
- ౨౩ స్వయముగానె చెప్పబడును కాదోయనిన.
- ౨౪ కాదు, ధర్మశబ్దము అధర్మనివృత్తిని చూపనందుచే.
- ౨౫ చూపినను, వానినితప్ప ఇతరములను చెప్పనది అపునుయింతె.
- ౨౬ తననున్ను, ఈశ్వరునిన్ని, ఫలమునున్ను చూచెనేనిలవిప్రవేశించతోవలేదు.
- ౨౭ (మామ్.)

సర్వరక్షకనాయ్, ఉనక్కుక్కైయూళాయ్, ఉన్నిలైవుపార్తు, ఉన్దోవ్
తైభోగ్యమాకకొండ్లు, ఉనక్కుప్పకలాయ్, నీవ్ శుడుమావ్పిలే శేర్పారే
పిక్కుమ్పాతుమ్ విడమాట్టాతే రక్షిక్కిఱున్నై. [అతు.

ఇత్యార్ - పరవ్రాహజ్జిలైయుమ్, దేవతాంతర్యామిత్వతైయుమ్ తవిర్కి
ధర్మసంస్థాపనమ్ వణ్ణప్పిలన్దరక్ తా నేనర్వధర్మజ్జిలైయుమ్ విట్టప్పన్నైవు
త్తున్నైయూలే, సాత్మాధర్మ తానేయెన్నిఅతు.

ఇత్యార్ - విట్టపాధనజ్జిలై వత్తమ్ శొల్లుకిఅతు.

అతావతసిద్ధమాయ్, పరమచేతనమాయ్, సర్వశక్తియాయ్ నిరపాయ
మాయ్, ప్రాప్తమాయ్, సహాయాంతర నిరపేక్షమాయ్ రుక్కై.

సంపత్తికం, తనహస్తనశం, త్విదిచ్ఛాంశ్చష్ట్యా త్వద్దోషంభోగ్యత్వేన,
స్వీకృత్య * తస్మాదయుక్తగుణయుక్తాయాం ఉష్ణజలవత్ ఘటయంత్యా
మేవ విఘటయంత్యా మపిత్వక్తు మశక్తంరక్షతంమాం.

అనేన - పరవ్రాహా, దేవతాంతర్యామిత్వంచ వ్యావర్త్యంతే.

ధర్మసంస్థాపనంకర్తుమవతీర్ణేనైవ సర్వధర్మా త్వక్త్వా మామాశ్రయేత్య
త్తత్వాత్సాత్మాధర్మః స్వయమేవేత్యన్యతే.

అనేన - త్వక్తసాధనేభ్య ఆధిక్యముచ్చ్యతే.

తచ్చసిద్ధ, పరమచేతన, సర్వశక్తినిరపాయప్రాప్త, సహాయాంతర నిరపే
క్షత్వం.

సర్వరక్షకుడనై నీకుచేతిమనిషినై, నీసమృతినీచూచి, నీదోషమును భోగ్య
ముగాగొని, నీకుఅశ్రయమై నీకుకాలునలులచేర్చువారే యడబావున
పుడును విడువకరక్షించునన్ను.

ఇందుచే - పరవ్రాహావిధవములను, దేవతాంతర్యామిత్వమును వ్యా
వర్తించబడుచున్నది.

ధర్మసంస్థాపనముచేయ నుదయించిన తానెసర్వధర్మములనువిడిచి నన్ను
బట్టులనుటచే సాత్మాత్ ధర్మము తానేయనబడును.

ఇందుచేత - విడిచిన సాధనములకంటెను అతిశయము చెప్పబడుచున్నది.

అదియగునది, సిద్ధమై పరమచేతనమై సర్వశక్తియై నిరపాయమై ప్రాప్త
మై సహాయాంతర నిరపేక్షమై ఉండుట.

3౪ మత్తఉపాయజ్ఞో సాధ్యజ్ఞశాస్త్రే యాలే, స్వరూపసిద్ధియిల్ చేతననై అపేక్షిత్తిరుక్కుమ్ ; అచేతనజ్ఞభూమాయ అశక్తజ్ఞభూమాయైర్కైయానే కార్యసిద్ధియిల్ ఈశ్వరనై యపేక్షిత్తిరుక్కుమ్ ; ఇన్డ ఉపాయమ్ అవత్తుక్కు ఎతి రత్నాయైర్కైయాలే ఇతరనిరపేక్షమాయైరుక్కుమ్.

3౫ ఇతిలే వాత్సల్య స్వామిత్వ సౌశీల్య సౌలభ్యజ్ఞశాక్తి గుణవిశేషజ్ఞో నేరాకప్రకాశిక్కిలుతు.

3౬ కై యమ్ ఉభయకోలుమ్, * విడిత్త శిరుచాయ్ క్కయిలుమ్, నేనాధూళిధూసరితమాన తిరుక్కులుమ్, తేరుక్కు క్కీయై నా త్తిన తిరువడికళుమాయ్ నిత్కిలు సారధ్య వేషత్తై, (మామ్) ఎన్దు కాట్టుకితాక్.

32 (ఏకమ్.)

3౪ ఇతరఉపాయాః సాధ్యత్వా, త్వరూపసిద్ధౌ చేతనమపేక్షంతే ; అచేతనత్వేనాశక్తత్వేన కార్యసిద్ధౌ వీశ్వరమపేక్షంతే ; అయముపాయస్తత్రత్వ సీకతయేతరనిరపేక్షః. [కాశంతే.

3౫ అత్ర వాత్సల్యస్వామిత్వ సౌశీల్యసౌలభ్య రూపగుణవిశేషాః సాక్షాత్ప్ర

3౬ హస్తగతకళాదండః * ధృతప్రగ్రహరజ్ఞః సేనాధూళిధూసరితకేళపాశః రథస్యాధఃప్రదేశే స్థాపితపాదా ఏవం స్థితసారధ్యవేషం (మామి) తిప్రదర్శయతి.

32 (ఏకం.)

3౪ ఇతరోపాయములు సాధ్యములగుటచే, స రూపసిద్ధియందు చేతనని పేక్షించియుండును ; అచేతనములును అశక్తములును అయి ఉండుటచే కార్యసిద్ధియందు ఈశ్వరుని అపేక్షించివుండును ; యాఉపాయము వాటికి ఎదురుతట్టెవుండుటచే ఇతరనిరపేక్షమై యుండును.

3౫ ఇందు వాత్సల్యము స్వామిత్వ సౌశీల్య సౌలభ్యమనెడి గుణవిశేషములు నేరుగా ప్రకాశించును.

3౬ హస్తమును కొరడాకోలయును, * పట్టిన చిన్న నూటిపగ్గమున్న సేనాధూళిధూసరితమైన శ్రీశిరోజములును, తేరుకు క్రింద వ్రేలుచున్న తిరువడిముట్లును అయినిలిచిన సారధ్యవేషమును, (మామ్) అనిచూపుచున్నాడు.

32 (ఏకమ్.)

ఇద్దరికళబ్జస్థానప్రమాణత్వే అవధారణార్థతై క్కాట్టుకీటతు.

“మామేవయేప్రపద్యంతే,” “తమేవచాద్యమ్,” “త్వమేవోపాయభూతో
మేభవ,” “ఆతెనక్కునిక పాతమే శరణాక తద్దైక్కిందాయ,” ౧ ఎన్యుశొల్లుకి
అపడియే.

ఇత్తాల్ - (ప్రజ) ఎన్నికారత్తిర్ ఉపాయభావతై తవిర్కిటతు.

౧ స్వీకారద్దానుమ్ అవనాలేవత్తు.

౨ సృష్ట్యనతారాదిముఖత్వాలే పణ్ణినకృషిఫలమ్.

౩ “అతువునువనతిన్నరుళే,” ౨

అయమేకళబ్జస్థానప్రమాణేనావధారణార్థం ప్రదర్శయతి.

“మామేవయేప్రపద్యంతే,” “తమేవచాద్యమ్,” “త్వమేవోపాయభూ
తోమేభవ,” “త్వచ్చరణావేవోపాయతయా,” దత్తవాసి. ౧
అనేన - (ప్రజే) తిస్వీకార ఉపాయభావో నివర్త్యతే.

౧ స్వీకారశ్చ తేనైవాగతః.

సృష్ట్యనతారాదిముఖేన కృతకృషిఫలం.

“నచనమీవీనతత్కృపయైవ సచతద్భోగ్యభూతకృపయైవ,” ౨

ఈవికళబ్జస్థానప్రమాణముచేత అవధారణార్థము చూపును.

“మామేవయేప్రపద్యంతే,” “తమేవచాద్యమ్,” “త్వమేవోపాయభూతో
మేభవ,” “ఆతెనక్కునిక పాతమే శరణాక తద్దైక్కిందాయ,” ౧ అనియును
చెప్పినప్రకారము.

౧ ఇందుచే - (ప్రజ) అనేది స్వీకారమునందలి ఉపాయభావమును వ్యావ
ర్తింపచేయ బడుచున్నది.

౧ స్వీకారమును వాసిచేతనైవాప్తమైరతి.

౨ సృష్ట్యనతారాది ముఖముచేచేసిన కృషిఫలము.

౪౩ “అతువునువనతిన్నరుళే,” ౨

- వా - ౧ || ఉపాయమును వాసుయిచ్చునపుడు నీపాదముచే ఉపాయముగా నిల్చివిడి

చినావు.

౨ || అదియును వానిభోగ్యమైనకృపే.

- ౪౪ ఇతైయ్యోభీయప్రతానేకార్యమ్ శైయ్యమ్ ఏస్తుని నైక్కక్కడవక్.
- ౪౫ అల్లాతపోతు ఉపాయ నైరపేక్ష్యమ్ జీవియాతు.
- ౪౬ ఇతు.నర్వము క్త్రిప్రసంగ పరిహారార్థమ్, బుద్ధిసమాధానార్థమ్, చైతన్యకార్యమ్, రాగ ప్రాప్తమ్, స్వరూపనిష్ఠమ్, అప్రతిషేధద్యోతకమ్.
- ౪౭ కీర్తి - తానుమ్ పితరుమాననిలైయై క్కులైత్తాక్, ఇజ్జతాయుమ్ ఇవనుమాన నిలైయైక్కులైక్కితాక్.
- ౪౮ అవనైఇవక్ పత్తుమ్ పత్తు అహజ్జగర్భమ్, అవద్యకమ్.
- ౪౯ అవచుడై యన్వీకారమ్ రక్షకమ్.
- ౫౦ మత్తై ఉపాయజ్ఞభుక్కు, నివృత్తిదోషమ్, ఇతుక్కుప్రవృత్తిదోషమ్.

- ౪౪ ఏతం వినాపిన్వయమేవ కార్యంకరోతీతిమంతన్వయం.
- ౪౫ అన్యథోపాయ నైరపేక్ష్యంనజీవతి.
- ౪౬ అయంనర్వము క్త్రిప్రసంగ పరిహారార్థః, బుద్ధిసమాధానార్థః, చైతన్యకార్యంరాగప్రాప్తః, స్వరూపనిష్ఠః, అప్రతిషేధద్యోతకః.
- ౪౭ పూర్వంస్వయమంతఃచేతి స్థితింవివారితవాక్, అత్రస్వయమయంచేతి స్థితింవివారయతి.
- ౪౮ తమయమాశ్రయతీతి స్వీకారోపాంకారగర్భవద్యకతః.
- ౪౯ తస్యస్వీకారపరక్షకః.
- ౫౦ ఇతరోపాయానాం నివృత్తిదోషః అన్యప్రవృత్తిదోషః.

- ౪౪ ఇదిలేకయును తానేకార్యము చేయునని తలవగలడు.
- ౪౫ తేనపుడు ఉపాయ నైరపేక్ష్యము జీవించును.
- ౪౬ ఇదోనర్వము క్త్రిప్రసంగ పరిహారార్థము, బుద్ధిసమాధానార్థము, చైతన్యకార్యము రాగప్రాప్తము, స్వరూపనిష్ఠము, అప్రతిషేధద్యోతకము.
- ౪౭ క్రింద తానునుపరులును అయినపునికిని పోగొట్టెను, ఇచటతానును ను అయినఉనికిని పోగొట్టుచున్నాడు.
- ౪౮ వానినివిడు పట్టెనువట్టు అపాంకారగర్భము, అవద్యకరము.
- ౪౯ వానియొక్క స్వీకారము రక్షకము.
- ౫౦ తక్కిన ఉపాయములకు నివృత్తిదోషము, దీనికిప్రవృత్తిదోషము.

- ౧ “శి త్ర వేదా ” ౧
 ౨ నివృత్తిశ్చైవ శాంతిః.
 ౩ ఉపకార స్మృతియుమ్మచై తన్యత్తా లేవన్దతు; ఉపాయ త్తిల్ అన్తర్భవియాతు.
 ౪ (శరణమ్.)
 ౫ ఉపాయమాక.
 ౬ ఇన్ద్రశరణశబ్దమ్, రక్షితావై యుమ్గృహ తైయుమ్ఉపాయ తైయుమ్ కాట్టు
 క్కడవతేయాకిలుమ్, ఇవిన్ద త్తిల్ ఉపాయ తైయేకాట్టుకిలుతు; ఖిన్దోడేశే
 రవేన్దుకైయాలే.
 ౭ (వ్రజ.)
 ౮ బుద్ధిపక్తి.

- ౧ “నవ్యాప్రియతాం ” ౧
 ౨ నివృత్తిః ప్రాగుక్తా.
 ౩ ఉపకార స్మృతి శ్చైవ న్యేనాగతా; ఉపాయేనాంతర్భవతి.
 ౪ (శరణం.)
 ౫ ఉపాయత్యేన.
 అయంశరణశబ్దో, రక్షితారంగృహముపాయంచ వ్రదర్శయతి, తథాన్య
 త్రోపాయమేవవ్రదర్శయతి. తథాన్యోపాయ చశ్శ్లోక త్యాత్.
 ౭ (వ్రజ.)
 ౮ బుద్ధింకురు

- ౧ “శి త్ర వేదా ” ౧
 ౨ నివృత్తిక్రించెప్పబడె.
 ౩ ఉపకార స్మృతియును చై తన్యము చనాగతమైనది; ఉపాయమునందంతర్భ
 (శరణమ్.) [వింశతి]
 ఉపాయముగా.
 యీశరణశబ్దము రక్షితను గృహమును ఉపాయమును చూపునదైనను
 ఇచట ఉపాయమునెచూపును; క్రిగింతో చేరవలసివుండుటచే
 ౭ (వ్రజ.)
 ౮ బుద్ధిచేయు

- ౧ తి - వా - ౯ - ౨ - ౭ - చదర సక్కురలేడు.

౫౯ గత్యర్థమావతుబుద్ధ్యర్థమాయ్ అధ్యవసీయెన్త పడి.

౬౦ వాచికకాయికగ్గళుమ్ ఇతుక్కు అపేక్షితగ్గళా యిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, జ్ఞానాశ్శోక్షమాకైయాలే మానసమానఅనుష్ఠానతైచ్చొల్లుకిఱతు.

౬౧ ఆక, త్యాజ్యతైచ్చొల్లి, త్యాగప్రకారతైచ్చొల్లి, పత్తప్పడుమ్ ఉపాయతైచ్చొల్లి, ఉపాయనైరపేక్ష్యమ్ శొల్లి, ఉపాయత్పమ్ శొల్లి, ఉపాయస్వీకారమ్ శొల్లుకిఱతు.

౬౨ (అహమ్.)

౬౩ స్వకృత్యతైఅరుళిచ్చెయ్ కితాక.

౫౯ గత్యర్థాబుద్ధ్యర్థాఇతి అధ్యవసాయంకుర్వీతి.

౬౦ వాచికకాయికయోరస్యాపేక్షాయామపి, జ్ఞానాశ్శోక్షఇతుక్తత్యాన్తానసికానుష్ఠానముచ్చ్యతే.

౬౧ ఏవం త్యాజ్యముక్త్యా, త్యాగప్రకారముక్త్యా, ఆశ్రయణీయముపాయముక్త్యా ఉపాయనైరపేక్ష్యముక్త్యా, ఉపాయత్పముక్త్యా, ఉపాయస్వీకారముక్త్యా ఉచ్చ్యతే.

౬౨ (అహమ్.)

౬౩ స్వకృత్యమాహ.

౫౯ గత్యర్థమవతిబుద్ధ్యర్థమాయ్ అధ్యవసీయెన్త పడి.

౬౦ వాచికకాయికగ్గళుమ్ ఇతుక్కు అపేక్షితగ్గళా యిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, జ్ఞానాశ్శోక్షమాకైయాలే మానసమానఅనుష్ఠానతైచ్చొల్లుకిఱతు.

౬౧ ఆక, త్యాజ్యతైచ్చొల్లి, త్యాగప్రకారముచ్చొల్లి, పత్తప్పడుమ్ ఉపాయతైచ్చొల్లి, ఉపాయనైరపేక్ష్యముచ్చొల్లి, ఉపాయత్పముచ్చొల్లి, ఉపాయస్వీకారముచ్చొల్లుకిఱతు.

౬౨ (అహమ్.)

౬౩ స్వకృత్యమాహ కృత్యచేమునున్నది.

ఇవక కీర్తనిస్థనిత్రయుమ్, మేల్ పోక్కడి అతికైక్కుమ్, అతిస్థ పదియే
 శేయతుత్రైక్కుట్టుకైక్కికాంతమాన గణవిశేషంగళైయుమ్ తకవే
 రాకచ్చయేతుత్రైక్కుట్టుకైక్కిడాన బద్ధవిశేషత్రైయుమ్ కాట్టుకైక్కి
 తనకాకకొండసారభ్యవేషత్రై, అవనైయిట్టుప్పారాతే తన్నై ష్టకప్ప
 రు, అజ్జీనవచ్చుమేతర తానానతన్నైయై (అహమ్) ఎన్దు కాట్టుకైక్కి
 కీర్తిలో సారతస్త్రిముమ్ ఇదనావతస్త్రిత్తినుడై యెవనైనిలమితే.
 (తస్త్రి.)

అజనాయ్, అశక్తనాయ్, అప్రాప్తనాయ్, ఎన్నెడెవాయమా కప్పటి
యిరుక్కి-అడ్డెన్నె.

అస్సహ్యస్యోత్థోతిమూర్తిమాధ్వం చైత్యకావ్యైశ్చైత్యకావ్యైశ్చ సమా
 సమాహుః సుకంఠాంబుని కేమానీ స్వభూత్యైస్సత్త్యకావ్యైశ్చ సమా
 తోచదర్శయతి;

సామర్థ్యం స్వీకృతసారథ్యవేషం, తన మిత్తమమత్వాన్ని స్వీకరించుకొన్న శివ
య్యునిపుత్రార్థం, నవనవభావ (మహామితి) దర్శయతి.

(తా.)
అజ్ఞ మశక్త మప్రాపం, మామజ్ఞానమును బట్టి

క్రిందవున్న ప్రానికిని, పైనబోవు త్రోవనరుగుటకును విడిగా వున్న పేజీ తెలికట్టు
టకును ఏకాంతమైన గూఢవిశేషములనున్న తనభలముగాచూచు తెలికట్టు
కు తగినసంబంధవిశేషములనున్న చూపుచున్నది.

తనకుగాకానిన సారధ్య పేషమును, వానినిండ్లముడక, తననుంచుమచ్చి
జంకిన జంకుతిరతన స్వస్వభావమును (అవస్థ) అనిదూచుచున్నాడు.
క్రిందపారలంక్రిమును, యాశ్చర్యం త్వము యొక్కనిమధుభుక్తి

(ఆంధ్ర.)
అక్షరాల అక్షరాల నన్ను నేడే యముగా పట్టి యున్న నిన్ను

౨౦ (సర్వపాపేభ్యః.)

౨౧ మత్ప్రాప్తిప్రతిబంధకభోగేస్తు యావై యావై శిలపాపజ్ఞశ్చ క్షుణ్ణిత్తు అతామ అప్రాపాపజ్ఞో ఎల్లాన త్తిల్ నిన్తుమ్.

౨౨ “పోయన్నిస్తజ్ఞానముమ్ పొల్లావైట్టుక్కుమ్ అట్టుక్కుడమ్బుమ్” ౧ ఎ అపడియే, అవిద్యాకర్తవాననారుచి ప్రకృతిసమ్మనజ్ఞశ్చ చ్చొల్లుకిటతు

౨౩ త్వుణచ్చేదకణ్డాయనాదికలై ప్పోలే ప్రకృతివాసనై యాలే అనువర్తిక్కు మ్మవైయెన్న, లోకాపవాదభీతియాలుమ్, కరుణై యాలుమ్, కలక్కత్తులుమ్ శెయువుమవై యెన్న, ఎల్లావత్తైయుమ్ ని నై క్కిట్టతు.

౨౦ (సర్వపాపేభ్యః.)

౨౧ మత్ప్రాప్తిప్రతిబంధకానీతి, యానియానిపాపాని ప్రతివిభేషితేభ్యః పాపేభ్యః.

౨౨ “అనత్యేనీతంజ్ఞానం, దుష్కర్మ, మలినదేహశ్చేత్యుక్త” ౧ ప్రకారేనా విద్యాకర్తవాననారుచి ప్రకృతిసంబంధాడవ్యతే.

౨౩ త్వుణచ్చేదకంఠాయనాదివత్, ప్రకృతివాసనయానువర్తమానాని, లోకాపవాదభీత్యా కరుణయాకాలుష్యేణచ క్రియమాణానిసర్వాణి స్మర్యంతే.

౨౦ (సర్వపాపేభ్యః.)

౨౧ మత్ప్రాప్తిప్రతిబంధకానియే యేపాపములను గురించి భయము మున్నా వ్రాతయినా పములన్నిటివల్లనుంచి.

౨౨ “పోయన్నిస్తజ్ఞానమ్ పొల్లావైట్టుక్కుమ్ అట్టుక్కుడంబుమ్” ౧ అని ప్రకారము అవిద్యాకర్తవాననాచి ప్రకృతిసంబంధములను చెప్పునది.

౨౩ త్వుణచ్చేదకంఠాయనాదివత్ ప్రకృతివాసనచే తననువత్ - మున్నా తమను లోకాపవాదభీతిచేతను కిణచేతను కాలుష్యముచే - చేయు బాపములను వీసినన్నిటిని తలచునది.

- 2౪ ఉన్నతప్రవృత్తిక్కు గ్రామప్రాప్తిపోలే త్యజతడపాయభిలే ఇవై ఆ
నివృత్తభామోవెట్టనినైక్కవేడ్డ.
- 2౫ కలగ్గి ఉపాయబుద్ధ్యాపణ్ణమ్ప్రపత్తియుమ్పాతకత్తోడొక్కమ్.
- 2౬ (మోక్షయిష్యామి.)
- 2౭ ముక్తనామ్బుడి పణ్ణక్కడవేక్.
- 2౮ ణిచ్చాలేనానుమ్వేడ్డా, నీయుమ్వేడ్డా, అవై తన్నడైయే విట్టుప్పొణ్ణామె
నితాక్.
- 2౯ ఎన్నుడైయనిగ్రహఫలమాయ్ నన్దనై నానిరగ్గినాల్ కిడక్కుమోవెన్దై.
- ౦ అనాదికాలమ్ పాపజ్జలైక్కణ్ణినీపట్టపాట్టైలవై తాక్ పదుమ్బుడిపణ్ణాకితేక్.

- ౨౪ ఉన్నతప్రవృత్తిగ్రామప్రాప్తివత్ ఏతేత్యక్తోపాయో వస్వన్వితాభవంతి కి
మితినివిచారణీయం.
- ౨౫ కలువితేమోపాయో బుద్ధ్యాక్రయమనామప్రపత్తితడపాయభిలే త్యజ.
- ౨౬ (మోక్షయిష్యామి.)
- ౨౭ ముక్తయిష్యామి.
- ౨౮ జీవాత్మసహజమితి, నావేత్తత, తానిన్ద్రయభవసహాయగచ్ఛంతేత్యా
మమనిగ్రహఫలాన్యహ మనుగ్రహితశ్చేతివ్యంతికిమిత్యర్థః.
- ౩౦ అనాదికాలంపాపజ్జలైక్కణ్ణితభయంతాన్వేన యథాప్రాప్నోవం
తితథాకర్యాం.

- 2౪ ఉన్నతప్రవృత్తికి గ్రామప్రాప్తివత్ త్యజతడపాయభిలే ఇ
విలనివృత్తములగు నొయని తలచనక. తెను.
- 2౫ కలువబడి ఉపాయబుద్ధిచేతచేసెడి ప్రపత్తియుమ్ పాతకముతోడొక్కమ్.
- 2౬ (మోక్షయిష్యామి.)
- 2౭ ముక్తవగునట్లు చేయగలను.
- ౨౮ ణిచ్చుచేతను నేనును అక్కరలేక నీవును అక్కరలేక, అవతేనంతటతాన
విడిచిపోవునుమీ అనుచున్నాడు.
- ౩౦ నానిగ్రహఫలమైవచ్చినవి నేనుదయచేసితినేని యుండునొయనట.
- ౩౧ అనాదికాలము పాపములచూచి నీవువడ్డపాటును వి తాముపడునట్లు
చేసెదను.

౯౨ వేదపురుష ఉపాయాంతరజ్ఞతేవిధిత్తతు, కొణ్డిపుశువుక్కుత్తసికట్టివిడు
వారైప్పలే, అహంకారముకారజ్ఞతాల్ వద్దకలిపిత్తు స్వరూపజ్ఞానమ్
పిఱక్కైక్కాక.

౯౩ సన్యాసిమున్నుళ్ళవత్తై విడుమాప్పలే ఇవ్వళపుపిఱద్దనక్ ఇవత్తైపిట్టాల్
౯౪ ఇవన్టక్ ఇవైత్తన్నై నేరాకవిట్టిలక్. [కుత్తమేవారాతు

౯౫ కర్తవ్యకైజ్ఞర్యత్తిలేవుకుమ్, జ్ఞానమ్ స్వరూపప్రకాశత్తిలేవుకుమ్ భక్తిప్రా
ప్యరుచియిలేవుకుమ్, ప్రపత్తిస్వరూపయాథాత్మ్యజ్ఞానత్తిలేవుకుమ్.

౯౬ ఒగుఫలత్తుక్కు అరియవళియైయుమ్, ఎళియవళియైయుమ్ ఉపదేశైక్కై
యాలే, ఇవై ఇన్జు ముఖియ భగవత్ప్రసాదమ్ ఉపాయమాకక్కడవతు.

౯౭ వేదపురుష ఉపాయాంతరాశివిదధాతి, దుష్టసశ్రియ్యింబధ్ధాగమ
తార, ఇవా హంకారముకారాభ్యామాగతం గర్వంత్యక్వాహనాత్
త్యర్థం.

౯౮ సన్యాసిపూర్వంసితాక్ యథాత్మ్యజతిత్తై తావద్దానోత్పత్తి మానేతాక్
౯౯ అయమేతాక్ సాక్షాత్త్యజతి. [త్యజతిచేద్దోహోనాయా

౧౦౦ కర్తవ్యకైర్వంతర్భవతి, జ్ఞానంస్వరూపప్రకాశేంతర్భవతి భక్తిప్రాప్య
చానంతర్భవతి, ప్రపత్తిస్వరూపయాథాత్మ్యజ్ఞానంతర్భవతి.

౧౦౧ ఏకస్యఫలస్యనులభమార్గస్య, నులభమార్గస్యపదిప్తత్వస్యభయం
వినాభగవత్ప్రసాదపశ్యేషా యూభవతి.

౧౦౨ వేదపురుషుడు ఉపాయాంతరముల విధించినది, దొంగపశువుకు గుదికత్తి
కట్టివిడుచువారివలె, అహంకార ముకారములచే వచ్చినపొగుబొయ్య
స్వరూపజ్ఞానము ఉదయించుకొరకు.

౧౦౩ సన్యాసి మున్నుళ్ళు వాటినివిడుచునటుల యింతవరకు ఉదయించినవా
నిని విడిచినేని దోషమురాదు.

౧౦౪ ఇట్లైతే వినని నేరుగా విడిచినవాడు కాదు.

౧౦౫ కర్తవ్యకైర్వమునందు ప్రవేశించును, జ్ఞానము స్వరూప ప్రకా
శమందు ప్రవేశించును, భక్తిప్రాప్యరుచియందు ప్రవేశించును, ప్రపత్తి
స్వరూపయాథాత్మ్యజ్ఞానమునందు ప్రవేశించును.

౧౦౬ ఒగుఫలమునకు దుర్లభమార్గమున, నులభమార్గమున ఉపదేశించు
దోషములేదు. భగవత్ప్రసాదమే ఉపాయమేకాగలదు.

- ౯౭ పేత్తుక్కు వేణువతు విలక్కామైయుమ్ ఇరప్పమ్.
- ౯౮ చక్రవర్తి తిరుమకక్ పాపత్తోడేవరిలుమ్ అమైయువెన్టాక్ ఇవక్ పుణ్య
తైపాకట్టువరవేణుమెన్టాక్
- ౯౯ “ ఆస్తికనాయ్ ఇవ్వర్థ త్తిల్ రుచివిశ్వాసగ్లభుడై యనాయ్ ఉజ్జీవిత్తల్ , నా
స్తికనాయ్ నశిత్తలొట్టియనడువిల్ నిలైయిల్లై , ఎన్ఱు భట్టరుక్కె-ఎమ్పార
రుళిచ్చెయ్ తవార్తై.
- ౧౦౦ వ్యవసాయమిల్లాతవనుక్కు ఇతిల్ లన్వయమ్, అమత్తిల్ భోజనమ్ పోలే.
- ౧౦౧ “ విష్ణుః త్తర్ కేట్టిరుప్పర్ , ౧ ఎన్ఱిటవడియే అధికారికళే నియతర్.

- ౯౭ ఫలసిద్ధిరపేక్షితమప్రతిపేధోయాచ్ఛాచ.
- ౯౮ చక్రవర్తి శ్రీకుమారః పాపేనాగమనేవ్యలమిత్యుక్తవాక్ , అయం పుణ్య
మపివిహాయాగంతవ్యమిత్యుక్తవాక్.
- ౯౯ “ అస్తికోస్మిన్ న ధేరుచివిశ్వాసవాంశ్చేదుజ్జీవనం , నాస్తికశ్చేన్నాశపవ
మధ్యమస్థితిర్నాస్తీతి , భట్టరకంప్రతిగోవిందార్చ్యైరుక్తవార్తా.
- ౧౦౦ వ్యవసాయరహితస్యాత్రాన్వయోఽజ్యర్థేభోజనవత్.
- ౧౦౧ “ విష్ణుచిత్తః శ్రవస్థిత , ౧ ఇత్యుక్తప్రకారేణాధికారిణోనియతాః.

- ౯౭ ఫలమునకు కావలసినది యడ్డగించకుండుటయు యోచనయు.
- ౯౮ చక్రవర్తి తిరుమగను పాపముతో వచ్చిననుచాలుననెను, ఇతడు పుణ్యము
ను పడవేసి రావలయుననెను.
- ౯౯ “ ఆస్తికుడై యీయర్థమునందు రుచివిశ్వాసములు కలవాడై ఉజ్జీవించుట
యు , నాస్తికుడై నశించుటయుతప్ప మధ్యమస్థితి , లేదని భట్టరకు ఎం
బారు కృపచేసినవారత.
- ౧౦౦ వ్యవసాయము లేనివానికి ఇందన్వయము, ఆమమునందు భోజనమువలె.
- ౧౦౧ “ విష్ణుచిత్తర్ కేట్టిరుప్పర్ , ౧ అని చెప్పిన ప్రకారమధికారులు నియతు
లు.

౧౦౨ “వార్తాయతిపవర్”, ౧ ఎన్జిటపాట్టుమ్, “అత్తనాకి”, ౨ ఎన్జిటపాట్టుమ్
ఇతుక్కు-అర్థమాకవనునదైయమ్.

౧౦౩ వార్తావిడః, ౧ ఇతి, “పితాభూత్వా”, ౨ ఇతి గాధార్థోస్యార్థత్వేనాఘ్న
సంధేయః.

౧౦౪ “వార్తాయతిపవర్”, ౧ అనెడు పాశురమును “అత్తనాకి”, ౨ అనెడు పా
శురమును దీనికి అర్థముగా అనుసంధేయము.

౧ || తి - వా - ౭ - గీ - ౧౦ - చమత్కృత వాతా నైరిగీసవారు.

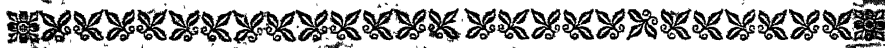
౨ || తి - చ - వి - ౧౧గీ - తండ్రియై.

ఉలకాశారియర్ తిరు వడిక శేషరణమ్

జీయ్యుతిరు వడిక శేషరణమ్

చరమశ్లోక ప్రకరణము

ముగిసెను.

శోటమరుపల్లి,

శ్రీ రామానుజ ముద్రాక్షర కాలయందు ముద్రింపఁబడియె.

